

February 2025 | RO

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR
- EL
- GA
- HR
- IT
- LV
- LT
- HU
- MT
- NL
- PL
- PT
- FI
- SK
- SL
- SV

Available Languages:

EDITORIAL

Editorial

În timp ce iarna face loc, cu greu, primăverii, CESE salută luna martie cu o serie de manifestări dinamice, care aduc în prim-plan vocile tinerilor și ale societății civile.

Programul va fi deschis cu cea de-a 16-a ediție a manifestării **„Europa ta, părerea ta!”**, care, la 13 și 14 martie 2025, va reuni, după cum se știe, aproape 100 de tineri participanți din partea organizațiilor de tineret, a consiliilor naționale de tineret și a liceelor, precum și 37 de profesori din statele membre ale UE, din țările candidate și din Regatul Unit. Toți vor împărtăși o experiență unică, exprimându-se cu o voce comună pentru a modela Europa în care doresc să trăiască.

Recomandările lor ar putea contribui la cea de-a doua ediție a Săptămânii societății civile a CESE, care se va desfășura cu doar câteva zile mai târziu, servind drept bază pentru discuții axate pe tineret, și ar putea fi comunicate reprezentanților la nivel înalt ai instituțiilor europene.

După o primă ediție promițătoare în 2024, Săptămâna societății civile din acest an va avea loc în perioada 17-21 martie și se va axa pe tema ***„Consolidarea coeziunii și a participării în societăți polarizate”***. Instabilitatea socială, recesiunile economice și nemulțumirea larg răspândită, în special în rândul celor care se simt neauziți și lăsați în urmă, au adâncit și mai mult diviziunile societale.

Pentru a răspunde acestor preocupări presante, **Săptămâna societății civile 2025** va reuni o gamă diversă de părți interesate ale societății civile din Europa și din afara acesteia, oferind o platformă unică pentru a se implica în dezbateri critice, a face schimb de bune practici și a colabora pentru a dezvolta soluții care să promoveze coeziunea socială și să consolideze angajamentul democratic.

Anul acesta, programul va include trei inițiative importante: discuții între **organizațiile și rețelele societății civile europene** (mese rotunde ale grupului de legătură al CESE) cu privire la modul în care o strategie europeană pentru societatea civilă ar putea promova o mai mare coeziune; **Ziua inițiativei cetățenești europene (ICE)** și rolul acesteia în combaterea polarizării; **ceremonia de decernare a Premiului pentru societatea civilă**. Tema celei de a 15-a ediții a Premiului pentru societatea civilă, care recompensează excelența în inițiativele societății civile, este combaterea polarizării dăunătoare a societății europene. Câștigătorii sunt: organizația societății civile *Diversity* („Diversitate”) din Belgia, *Reporters d’Espoirs* („Reporteri ai

speranței”) din Franța și *Slovenská debatná asociácia* (Asociația slovacă de dezbateri) din Slovacia. Clasamentul va fi anunțat în timpul ceremoniei!

Săptămâna societății civile este o platformă care va invita societatea civilă organizată și cetățenii să se exprime cu privire la teme importante de actualitate, de la provocările tot mai mari reprezentate de schimbările climatice, creșterea costului vieții și adâncirea disparităților în materie de venituri, până la rezultatele alegerilor desfășurate în 2024 la nivel mondial - toate elemente care au creat un teren fertil pentru polarizare pe scară largă.

Vă invit să participați la acest schimb de opinii important, să vă alăturați discuțiilor noastre și să profitați de oportunitatea de a transforma dialogul în schimbare. Vocile noastre contează și pot fi auzite cât timp suntem uniți, proactivi și pregătiți să contribuim la realizarea unei Europe mai coezive și mai participative. Înscrierile sunt deschise. Nu ratați această ocazie!

Laurențiu Plosceanu

Vicepreședinte responsabil cu comunicarea

DATE ÎN AGEND?

13-14 martie 2025

Europa ta, părerea ta! 2025

17-20 martie 2025

Săptămâna societății civile 2025

18 martie 2025

Ziua inițiativei cetățenești europene 2025

26-27 martie 2025

Sesiunea plenară a CESE

TO THE POINT

ÎN PRIM-PLAN

Înaintea Zilei Internaționale a Femeii la 8 martie și a celei de-a 69-a sesiuni a Comisiei pentru Statutul Femeilor (UNCSW69) –

principalul organism mondial care promovează drepturile femeilor – Maria Nikolopoulou, membră a CESE, raportoare pentru avizul pe tema *„Contribuția CESE la prioritățile UE în cadrul UNCSW69”*, scrie despre progresele înregistrate de UE în ce privește egalitatea de gen. Deși se constată multe îmbunătățiri, care merită să fie recunoscute, femeile sunt încă departe de a avea aceleași drepturi ca bărbații. Mai sunt multe disparități de eliminat, și multe lupte de câștigat.

EGALITATEA DE GEN: EUROPA A PROGRESAT, DAR TREBUIE S? FAC? ?I MAI MULTE EFORTURI

Maria Nikolopoulou

Întrucât ne despart numai câteva zile de sărbătorirea Zilei Internaționale a Femeii, și în perspectiva apropiată a celei de-a 69-a sesiuni a Comisiei ONU pentru Statutul Femeilor (UNCSW69), de la New York, ar fi oportun să reflectăm asupra realizărilor în materie de egalitate de gen și să le evaluăm. Este, totodată, momentul ideal pentru a privi spre viitor și a continua să pregătim calea de urmat.

În ce privește cadrul legislativ, se constată anumite îmbunătățiri: tot mai multe femei sunt active pe piața forței de muncă, câștigă venituri mai mari, ajung la niveluri mai înalte de educație, beneficiază de o mai bună reprezentare politică și ocupă poziții de putere. Progresele au fost însă lente și neuniforme între statele membre.

Atâta timp cât persistă inegalități structurale, stereotipuri de gen și regrese în domeniul drepturilor femeilor, femeile vor continua să fie subreprezentate în sfera publică, în politică și în educația din domeniul STIM, vor fi expuse violenței online și offline și nu vor avea acces la resurse și la capital pentru antreprenoriat. De asemenea, tot ele riscă să sufere de lipsa timpului și a resurselor financiare, iar eliminarea diferențelor în materie de remunerare și de pensii dintre femei și bărbați este un proces care va dura ani îndelungați.

Orice pas înainte în aceste domenii necesită formare, finanțare și angajament. Avem nevoie de resurse pentru a stimula competențele femeilor în vederea unei duble tranziții verzi și digitale juste, pentru a finanța planuri naționale de acțiune menite să combată violența împotriva femeilor și pentru a asigura formarea întregului personal care lucrează cu persoanele care au supraviețuit violenței.

Trebuie să finanțăm proiecte antreprenoriale și să instituim servicii de îngrijire a copiilor și a persoanelor în vârstă de înaltă calitate, accesibile și la prețuri abordabile, pentru a prelua povara responsabilităților de îngrijire neremunerate de pe umerii femeilor. În plus, avem nevoie de un angajament ferm de a crea spații sigure, de a implica mai multe femei în parlamentele locale, naționale și în Parlamentul European și de a asigura participarea lor activă la procesele non-violente de soluționare a conflictelor și de consolidare a păcii, promovând în același timp abordări favorabile incluziunii din punctul de vedere al genului în cadrul acestor eforturi.

Pe lângă toate acestea, o strategie europeană amplă pentru Agenda 2030 ne va ajuta să avansăm mult mai rapid în transformarea egalității de gen într-o componentă esențială a politicilor noastre. Obiectivele de dezvoltare durabilă ar trebui abordate în ansamblu, și nu individual.

În UE, progresele sunt „semnificative”, dar „semnificative” nu înseamnă și suficient pentru bărbații, femeile și fetele din UE care luptă pentru o egalitate de gen efectivă în anii următori. Rolul nostru în calitate de societate civilă este de a intensifica presiunea asupra factorilor de decizie, cerându-le să asigure progrese rapide.

O ÎNTREBARE ADRESAT?...

Rapoartele din 2024 ale lui Mario Draghi și Enrico Letta au avut un ecou considerabil în UE și în statele sale membre, devenind foi de parcurs care indică direcția pe care Europa ar trebui să o urmeze pentru a asigura un viitor viabil. În avizul său pe tema *„Evaluarea rapoartelor Letta și Draghi privind funcționarea și competitivitatea pieței unice a UE”*, CESE oferă o perspectivă a societății civile asupra rapoartelor și prezintă recomandări pentru acțiuni urgente. Am solicitat celor trei raportori ai avizului, Matteo Carlo Borsani, Giuseppe Guerini și Stefano Palmieri, să evidențieze propunerile din rapoarte pe care le consideră deosebit de importante pentru prosperitatea viitoare a UE.

NU PUTEM ALEGE DOAR CE NE CONVINE DIN RAPOARTELE LETTA ?I DRAGHI

Autor: Matteo Carlo Borsani
Grupul „Angajatori” al CESE

Prima și cea mai însemnată recomandare pe care o face CESE în avizul său este de a lua urgent măsuri pentru a pune în aplicare recomandările din rapoartele Letta și Draghi. În opinia mea, ar trebui intervenit într-un mod cuprinzător: nu putem alege doar ce ne convine din cele două rapoarte, care trebuie puse în aplicare în întregime, fără a limita propunerile și atenția pentru a evita aspectele care ne produc disconfort și chestiunile spinoase și care generează controverse, cum ar fi cele legate de investiții.

Pornind de la Raportul Draghi și dată fiind importanța evidentă a accentului pe care îl pune pe competitivitatea UE în ansamblu, consider că sunt cruciale recomandările sale privind politica industrială a UE, mai ales cele care insistă asupra necesității de a adopta o politică industrială în măsură să depășească

actuala abordare fragmentată. Astăzi avem 27 de politici industriale naționale nu întotdeauna coordonate. În acest sens, numai printr-un efort european structurat poate fi asigurat un echilibru corect între măsurile fiscale, de reglementare, comerciale/vamale și de stimulare financiară care caracterizează cele mai recente politici industriale ale SUA și ale Chinei, cu beneficii uriașe pentru piața unică.

Acest lucru ar trebui să fie însoțit însă de reducerea drastică a sarcinilor birocratice pentru întreprinderi, motiv pentru care apreciez îndeosebi apelul Letta pentru „o piață unică cu care să avansăm rapid și să ajungem departe”. Printre principalele sale recomandări, Letta pledează pentru raționalizarea sarcinii birocratice (simplificând procedurile administrative) și acțiuni suplimentare de „reducere a birocrației”, mai ales pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri). În acest context, CESE salută în avizul său propunerea Comisiei de a reduce sarcina de raportare cu 25 % pentru toate întreprinderile și de a stabili un obiectiv de cel puțin 50 % pentru IMM-uri. În plus, dezvoltând și aprofundând recomandarea Letta de a lua în considerare un mecanism care să-i sprijine pe colegiuitori în evaluarea dinamică a impactului (EID), CESE sprijină ferm ideea unei verificări a competitivității care să fie efectuată în cursul procesului legislativ.

TREBUIE S? AC?ION?M RAPID, DAR F?R? A FACE COMPROMISURI LEGATE DE CALITATE

Autor: Giuseppe Guerini
Grupul „Organizații ale societății civile” al CESE

Anul trecut, Comisia Europeană și Consiliul European i-au însărcinat pe Mario Draghi și Enrico Letta să elaboreze rapoarte privind competitivitatea UE și, respectiv, îmbunătățirea pieței unice. Aceste rapoarte stabilesc o agendă politică ambițioasă pentru Uniunea Europeană, care servește ca foaie de parcurs și ca punct de referință pentru evaluarea angajamentului instituțiilor și al factorilor de decizie politică de a modela viitorul UE și capacitatea lor în acest sens.

Aceste rapoarte pot fi utilizate pentru a evalua cât de eficace răspund instituțiile și liderii la provocările complexe actuale.

Avizul CESE privind rapoartele oferă un instrument valoros pentru a evalua primele etape ale acestui nou ciclu politic. Prima din aceste măsuri se reflectă în Busola pentru competitivitate, lansată de Comisia Europeană la 29 ianuarie. Ea include mai multe propuneri cu prioritate ridicată care sunt evidențiate și în avizul nostru: eliminarea decalajului de competitivitate, finalizarea pieței unice, simplificarea reglementărilor fără dereglementare și recunoașterea realității că competitivitatea depinde de oameni și de competențe.

Cu toate acestea, dincolo de decalajul de competitivitate, există și o lipsă de acțiuni concrete. Până în prezent, Comisia a prezentat documente strategice, comunicări și angajamente, dar măsurile concrete lipsesc încă. Așa cum se menționează în avizul nostru, această întârziere subliniază necesitatea ca instituțiile UE și statele membre să inițieze inclusiv o dezbatere privind normele fundamentale ale UE și relevanța tratatelor actuale în abordarea provocărilor prezente, care necesită acțiuni rapide.

O acțiune rapidă nu înseamnă compromiterea calității. Comisia Europeană a demonstrat acest lucru în 2020, când a pus rapid în aplicare inițiativa Next Generation EU. În prezent, ar trebui să dea dovadă de aceeași agilitate.

Atingerea acestor obiective necesită o abordare multidimensională. Finalizarea rapidă a pieței unice este esențială, dar trebuie să fie însoțită de un angajament ferm față de durabilitatea mediului, prosperitate economică și coeziune socială și teritorială, deoarece sunt factori-cheie ai competitivității.

Această viziune necesită și o politică industrială coerentă, care să depășească abordările naționale fragmentate, sprijinită de stimulente fiscale și vamale strategice. În același timp, reducerea sarcinilor birocratice și a costurilor de asigurare a conformității prin reglementări mai inteligente și procese administrative raționalizate este esențială pentru a promova un mediu de afaceri mai dinamic.

În sectorul energetic, este vital să se reducă disparitățile de preț dintre statele membre și alte economii mondiale. Acest lucru va necesita investiții sporite în energia din surse regenerabile, asigurând o piață a energiei mai competitivă și mai durabilă.

Pentru a sprijini aceste ambiții, UE trebuie inclusiv să dezvolte o politică comună privind bunurile publice europene, definindu-și clar prioritățile strategice și consolidându-și rolul pe scena mondială.

CESE va continua să monitorizeze punerea în aplicare a acestor politici, garantând că vocea societății civile europene este auzită și luată în considerare.

COMPARAREA REGLEMENT?RILOR UE CU CELE DIN SUA SAU CHINA ESTE FUNDAMENTAL ERONAT?

Stefano Palmieri, Grupul „Lucrători” al CESE

Există multe suprapuneri între rapoartele Letta și Draghi, chiar dacă acestea diferă semnificativ în ceea ce privește analiza și strategiile propuse.

Politica de coeziune, de exemplu. În raportul Letta, aceasta joacă un rol central, asigurând că beneficiile pieței unice sunt împărțite între toți cetățenii și toate regiunile Uniunii. De asemenea, acest raport subliniază legătura dintre politica de coeziune și serviciile de interes general, care sunt esențiale pentru a le permite europenilor să trăiască și să lucreze acolo unde doresc. În schimb, raportul Draghi pare să minimizeze importanța politicii de coeziune și dimensiunile socială și teritorială ale competitivității. Acesta abordează competitivitatea europeană fără a lua în considerare disparitățile teritoriale, lăsând să se înțeleagă că simpla sporire a competitivității globale a UE ar rezolva problemele regionale. Ignoră faptul că, pentru multe regiuni, competitivitatea scăzută și dezavantajele teritoriale sunt două fețe ale aceleiași monede.

Ambele rapoarte recunosc că *statu-quo*-ul nu mai este o opțiune pentru Uniune. Urgența și complexitatea crizelor actuale necesită o schimbare semnificativă în procesul de elaborare a politicilor europene, eventual

chiar și prin modificări ale tratatelor. Putem discuta cu adevărat despre extindere fără a aborda necesitatea unei integrări politice mai profunde? Această schimbare trebuie să implice, de asemenea, o schimbare de paradigmă. Actualul cadru financiar multianual (CFM) este insuficient, ancorat la puțin peste 1 % din VNB-ul UE și limitat de logica învechită „cât dai, atât iei înapoi” (*„juste retour*”. Este necesară o nouă abordare, inspirată de modelul Next Generation EU. Provocările extraordinare trebuie abordate prin soluții îndrăznețe, inclusiv prin emiterea de active sigure comune, astfel cum s-a întâmplat în timpul pandemiei.

Viitorul CFM 2028-2034 va testa adevăratele intenții ale UE, deoarece stabilește prioritățile pentru următorii șapte ani. În acest context, este rezonabil să se aștepte o dezbatere deschisă cu privire la provocările cu care se confruntă UE, având în vedere multiplele crize actuale, precum și cu privire la obiectivele-cheie ale UE și la bunurile europene comune pe care urmărește să le furnizeze cetățenilor săi.

Atunci când se ia în considerare reforma în materie de reglementare, astfel cum se recomandă în ambele rapoarte, este important să se aibă în vedere că UE este cea mai avansată „economie socială de piață” din lume. Standardele sale economice, sociale și de mediu ridicate sunt condiții esențiale pentru succesul acestui model, și nu obstacole în calea sa. Prin urmare, compararea reglementărilor UE cu cele din SUA sau China este fundamental eronată. Orice efort de simplificare a normelor UE trebuie să protejeze în continuare condițiile de muncă, siguranța lucrătorilor, drepturile consumatorilor, coeziunea socială și economică și creșterea durabilă.

Europa a ajuns să înțeleagă, deși cu întârziere, că nu mai este suficient să fie doar o piață extinsă. Pentru a avansa, trebuie să depună eforturi pentru o mai mare unitate, ceea ce implică o integrare politică mai profundă și politici cu adevărat unitare privind economia, industria, comerțul, afacerile externe și apărarea. Lunile următoare vor fi decisive pentru conturarea viitorului Europei.

INVITATUL-SURPRIZ?

Competitivitatea pare să fie tema în vogă a zilelor noastre, dereglementarea fiind considerată o rețetă magică pentru a plasa Europa pe harta actorilor economiei mondiale. Există însă multe moduri de a măsura competitivitatea și nu există un răspuns universal valabil care să arate de la ce nivel de reglementare putem vorbi de un exces. Dacă nu sunt gestionate cu atenție, dezbaterile privind competitivitatea și dereglementarea riscă să se transforme în discuții prea primitive, în alb și negru, care pot periclita un demers fundamentat de elaborare a politicilor economice, scrie invitatul nostru surpriză, Karel Lannoo, director executiv al Centrului de Studii Politice Europene (CEPS).

Karel Lannoo este directorul executiv al CEPS, unul dintre principalele grupuri de reflecție independente din Europa. El este specializat în reglementare financiară, guvernanță economică europeană și aspecte legate de piața unică; printre publicațiile sale recente se numără „Understanding Europe” (în neerlandeză), un raport al grupului operativ privind politica sectorului financiar pentru Comisia von der Leyen II și diverse contribuții la volume și recenzii academice. Karel este un vorbitor frecvent la audierile instituțiilor UE, naționale și internaționale, precum și la conferințe internaționale și programe executive. El conduce studii

pentru guverne naționale, organizații multilaterale și entități din sectorul privat. Publicațiile sale apar regulat în mass-media. În plus, Karel își desfășoară activitatea în consilii de administrație ale unor societăți și fundații și în calitate de membru al unor consilii consultative, inclusiv al Comisiei pentru piețele de capital a AFM, autoritatea de supraveghere din Țările de Jos.

OBSESIA COMPETITIVIT??II

Karel Lannoo

Este la modă, în zilele noastre, să afirmi că Europa nu este competitivă și să ceri o campanie masivă de dereglementare la nivelul Uniunii. Însă măsura în care situația economică este problematică depinde nu numai de circumstanțe, ci și de modul în care este definită valoarea nominală și de referință a competitivității utilizată pentru evaluare.

În plus, competitivitatea este asimilată în mod eronat cu dereglementarea, ca și cum o campanie masivă de simplificare ar fi soluția. Dacă dorim să controlăm discursul, adică să nu pierdem controlul asupra mesajului și să îl lăsăm în seama taberei eurosceptice, trebuie mai întâi să ne asigurăm că parametrii folosiți sunt cei corecți.

Competitivitatea ca obiectiv de politică revine în prim-plan, deși nu a dispărut niciodată. În acest sens, este important să ne amintim câteva lucruri. Prin Strategia de la Lisabona, adoptată oficial de Consiliul European de la Lisabona din martie 2000, UE dorea să devină „cea mai competitivă și mai dinamică economie bazată pe cunoaștere din lume, capabilă de creștere economică durabilă, cu locuri de muncă mai multe și mai bune și cu o mai puternică coeziune socială”. Încă din anii Delors, competitivitatea a fost o preocupare pentru Comisia Europeană – vă invit să citiți faimosul articol din 1994 al lui Paul Krugman, care o numea „o obsesie periculoasă”. La momentul respectiv, dl Delors își exprima îngrijorarea cu privire la creșterea șomajului în Europa, în contextul concurenței SUA și Japoniei, și propunea, ca soluție, un program de investiții în infrastructură și tehnologii de vârf. Nimic nou sub soare.

Simplificarea legislativă se află de multă vreme pe ordinea de zi. Proiectul SLIM – Simplificarea legislației pieței interne a fost lansat în 1996, pe vremea când UE avea 15 state membre. Comisarul european Charles McCreevy (2004-2009) se pronunța în favoarea „pauzelor” de reglementare în 2005 și 2006, înainte de izbucnirea crizei financiare. Vicepreședintele Frans Timmermans a fost însărcinat, în cadrul Comisiei Juncker, cu un program pentru o mai bună legiferare. Deși toate aceste planuri au fost lăudabile, ar fi mai bine să se abordeze mai curând cauzele profunde ale complexității reglementării – de exemplu, procesul decizional și aplicarea deficitară – decât să se trateze doar simptomele. Fiind implicate 27 de state membre, acest lucru este mai ușor de spus decât de făcut.

Competitivitatea, cel puțin astfel cum este definită în raportul Draghi, se referă mai mult la productivitate și la creșterea PIB-ului, care pot oferi rezultate foarte diferite în funcție de indicatorul ales. Există însă și alte modalități de a măsura competitivitatea. S-ar putea, de exemplu, compara competitivitatea internă cu cea externă. Pe plan intern, UE pare slabă, cu o productivitate în scădere în comparație cu SUA. Pe plan extern, însă, UE are un excedent comercial și de cont curent, în timp ce SUA se confruntă cu un enorm deficit comercial și de cont curent – lucru care nu pare, însă, să pună probleme (decât președintelui Trump).

De asemenea, UE are o poziție bugetară mult mai bună decât SUA sau chiar decât Japonia; în ce privește China, însă, nu dispunem de date concludente pentru o comparație exactă. Deficitul bugetar al UE era de aproximativ 3,5 % din PIB în 2024, în timp ce, în SUA, acesta era aproape dublu (6,4 %). SUA pot finanța acest deficit pe pieţele internaționale datorită poziției dolarului la nivel mondial, deși divergențele dintre ratele dobânzilor pe termen mediu dintre UE și SUA semnalează preocupări ale pieței cu privire la economia SUA. În prezent, rata dobânzii la împrumuturile de pe piață pe șase luni se ridică la 4,8 % pentru dolarul american, în timp ce, în zona euro, aceasta este de 2,5 % (Euribor).

În plus, prețurile energiei în UE au fost mult mai mari decât în SUA de la jumătatea anului 2021, când Putin a început să manipuleze prețurile, ceea ce reprezintă o problemă de competitivitate pentru industria prelucrătoare, în special pentru Germania. În prezent, costul energiei în UE este cu cel puțin 50 % mai mare decât în SUA.

Politica energetică este un alt bun exemplu pentru dezbaterea privind reglementarea: să fie suprareglementarea adevărata problemă? Dimpotrivă, de vreme ce UE dispune de o piață unică a energiei pentru distribuție, dar nu și pentru producție, care rămâne sub controlul statelor membre. Această situație creează probleme în țările cu producție excedentară, deoarece prețurile cresc din cauza penuriei de energie din alte țări, așa cum este cazul între Suedia și Germania.

În plus, în sectorul digital, s-ar putea pune întrebarea dacă lipsa reglementării este o soluție mai bună. Dorim libertate de exprimare în stil american fără moderarea conținutului? Dorim un oligopol așa cum avem astăzi?

Această scurtă reflecție subliniază că orice dezbatere privind competitivitatea și dereglementarea trebuie abordată cu cea mai mare grijă pentru a evita ca aceasta să degenereze într-o discuție fără nuanțe, care ar putea avea un impact negativ asupra elaborării unor politici economice sănătoase.

?TIRILE CESE

CESE a militat, în cadrul unei dezbateri la nivel înalt, pentru o IA favorabil? lucr?torilor

Având în vedere că inteligența artificială remodelează locul de muncă, este esențial să promovăm în continuare IA centrată pe factorul uman și să pledăm pentru politici care să echilibreze dezvoltarea puternică a IA în Europa cu justiția socială și drepturile lucrătorilor, s-a subliniat într-o dezbatere la nivel înalt în cadrul CESE.

În sesiunea sa plenară din ianuarie, CESE a organizat o dezbatere privind utilizarea inteligenței artificiale la locul de muncă, marcată de declarațiile președintelui CESE, **Oliver Röpke**, vicepreședintei executive a Comisiei Europene, **Roxana Mînzatu**, și ministrului adjunct al familiei, muncii și politicii sociale al Poloniei, **Katarzyna Nowakowska**, printre alții.

În deschiderea dezbaterii, **dl Röpke** a afirmat: „Inteligența artificială reprezintă una dintre tendințele cele mai transformatoare ale vremurilor noastre, cu un potențial imens, dar și cu provocări critice. Dezbaterea de astăzi a reafirmat importanța ancorării politicii în domeniul IA în principiile Pilonului european al drepturilor sociale."

„Când ne gândim la IA - a subliniat **dna Mînzatu** - în special la locul de muncă, ar trebui să analizăm modalități de stimulare a investițiilor noastre în cercetare și inovare și modalități de simplificare a modului în care întreprinderile europene se pot dezvolta în acest domeniu, astfel încât tehnologiile noastre să evolueze în conformitate cu datele europene și pe baza valorilor europene. Respectând valorile noastre privind drepturile sociale și egalitatea, ne asigurăm că lucrătorii europeni au aceleași drepturi într-o lume cu sau fără IA, că sunt protejați și că controlul centrat pe factorul uman este pus în aplicare."

Dna Nowakowska a spus că, în lumea muncii, inteligența artificială oferă oportunități enorme de creștere a productivității și a competitivității întreprinderilor, dar ridică, totodată, o serie de întrebări legate de impactul posibil asupra locurilor de muncă și a ocupării forței de muncă, a sănătății și siguranței lucrătorilor, a condițiilor de muncă, a calității generale a locurilor de muncă și a rolului dialogului social.

Adoptarea avizului pe tema *„IA în sprijinul lucrătorilor"* și a contraavizului anexat

În urma dezbaterii în plen, CESE a adoptat avizul din proprie inițiativă pe tema *„Inteligența artificială în sprijinul lucrătorilor: pârghii pentru valorificarea potențialului și atenuarea riscurilor IA în politicile privind ocuparea forței de muncă și piața forței de muncă*" elaborat de raportoarea **Franca Salis-Madinier**. Avizul a fost adoptat cu 142 de voturi pentru, 103 împotrivă și 14 abțineri. Acesta nu a primit sprijinul Grupului „Angajatori" al CESE, care a prezentat un contraaviz.

În aviz, CESE subliniază că dialogul social și implicarea lucrătorilor joacă un rol esențial în menținerea drepturilor fundamentale ale lucrătorilor și în promovarea unei IA de încredere în universul muncii. Adaugă că normele actuale ar trebui să abordeze lacunele în materie de protecție a drepturilor lucrătorilor la locul de muncă și să garanteze că oamenii dețin în continuare controlul în toate interacțiunile om-mașină.

Contraavizul Grupului „Angajatori" a fost anexat la aviz. Membrii Grupului explică că, în opinia lor, UE dispune deja de instrumentele necesare pentru a adopta revoluția IA, iar cadrul juridic existent ar asigura implementarea acesteia fără probleme. (lm)

Tinerii sunt cheia pentru succesul Parteneriatului euro-mediteraneean

Tinerii din regiunea mediteraneeană trebuie să fie incluși în fiecare etapă a procesului, de la elaborarea politicilor până la

punerea în aplicare a acestora. Ei modelează nu numai politicile, ci și viața, astfel cum s-a subliniat în dezbaterea organizată de Comitetul Economic și Social European (CESE).

Dezbaterea legată de adoptarea avizului pe tema „*Implicarea tinerilor în dialogul social și civil în regiunea mediteraneeană*”, care a avut loc în cadrul sesiunii plenare a CESE din ianuarie, este primul aviz al CESE care ia în considerare contribuția reprezentanților tinerilor din regiune. Opt tineri reprezentanți au contribuit la procesul său de elaborare.

În cursul dezbaterii, comisara pentru regiunea mediteraneeană, **Dubravka Šuica**, a subliniat importanța tinerilor pentru prosperitatea, stabilitatea și reziliența regiunii. „Viitorul Mediteranei se află în mâinile tinerilor săi. Pentru un viitor comun și durabil, trebuie să colaborăm direct cu generațiile tinere, asigurându-se că vocile lor ghidează politicile și prioritățile noastre. Împreună, vom modela noul pact pentru Mediterana investind în educație, locuri de muncă și creștere economică.”

Președintele CESE, dl **Oliver Röpke**, și-a exprimat sprijinul pentru noul pact al comisarei Šuica, care vizează investițiile, durabilitatea și migrația, adăugând că societatea civilă trebuie să fie implicată activ în conceperea acestui pact. „Implicarea tinerilor este esențială pentru viitorul regiunii, iar CESE se angajează să se asigure că vocile lor modelează politicile și procesul decizional. Împreună cu Uniunea pentru Mediterana și Fundația Anna Lindh, ne străduim să construim o Mediterană pașnică și prosperă.”

Subliniind importanța contribuției aduse de tineri la elaborarea avizului, princesa **Rym Ali**, președinta Fundației Anna Lindh, a afirmat că colaborarea cu tinerii nu este doar importantă, ci și urgentă și generativă. Miza este mare. Fără adeziunea tinerilor, fără a le oferi instrumente pentru a participa în mod egal, nu putem construi o soluție pentru viitor. Ei trebuie să fie parte a procesului”, a spus ea.

Eliane El Haber, reprezentantă a tineretului la elaborarea avizului și consilieră în cadrul Rețelei pentru tineret și studenți din cadrul Obiectivului de dezvoltare durabilă 4 al UNESCO, a salutat inițiativa CESE de a implica activ tinerii care reprezintă medii regionale, de gen, educaționale și culturale diverse.

În cadrul unei conferin?e la nivel înalt, CESE ?i OIM î?i unesc for?ele pentru a modela un viitor echitabil ?i favorabil incluziunii bazat pe IA

Inteligența artificială transformă lumea muncii într-un ritm fără precedent, generând atât oportunități, cât și provocări pentru lucrători, întreprinderi și factorii de decizie politică. La 3 februarie, Comitetul Economic și Social European (CESE) și Organizația Internațională a Muncii (OIM) au organizat împreună o conferință la nivel înalt pe tema „Justiția socială în era digitală: Impactul IA asupra muncii și societății”.

În cadrul conferinței la nivel înalt, lideri proeminenți – inclusiv mai mulți miniștri ai muncii din UE – au deliberat cu privire la strategiile de valorificare a potențialului IA, abordând în același timp riscurile pe care aceasta le prezintă pentru drepturile lucrătorilor și pentru piețele forței de muncă. Această manifestare a

reprezentat o contribuție majoră la Coaliția mondială pentru justiție socială, subliniind necesitatea unei abordări coordonate a guvernanței IA atât la nivel european, cât și la nivel mondial. Această conferință la nivel înalt a fost organizată în comun de Secțiunea pentru ocuparea forței de muncă, afaceri sociale și cetățenie (SOC) a CESE și de OIM.

Un apel la dezvoltarea etică și favorabilă incluziunii a IA

În deschiderea conferinței, președintele CESE, **Oliver Röpke**, a subliniat necesitatea urgentă a unei abordări a IA centrate pe factorul uman, afirmând că: *„Inteligența artificială remodelează deja societățile noastre și piețele forței de muncă, generând atât oportunități, cât și provocări. CESE și organizațiile sale partenere se angajează să se asigure că IA servește drept forță pentru justiție socială, consolidând drepturile lucrătorilor, promovând incluziunea și prevenind noi inegalități. Un viitor al IA echitabil și centrat pe factorul uman necesită acțiuni colective – de la factorii de decizie politică la partenerii sociali și societatea civilă – pentru a se asigura că tehnologia funcționează pentru oameni și nu împotriva lor.”*

Directorul general al OIM, **Gilbert F. Houngbo**, a subliniat importanța unor politici proactive pentru a atenua impactul perturbator al IA asupra locurilor de muncă: *„Trebuie să ne asigurăm că modelăm IA în moduri care promovează justiția socială. Aceasta înseamnă mai multe acțiuni: sprijinirea lucrătorilor, inclusiv în ceea ce privește competențele și protecția socială; facilitarea accesului întreprinderilor de toate dimensiunile și din toate părțile lumii la tehnologia IA pentru a valorifica beneficiile productivității; și asigurarea faptului că integrarea IA la locul de muncă protejează drepturile lucrătorilor și promovează dialogul social în tranziția digitală.”*

În cadrul a două mese rotunde, vorbitori de nivel înalt și-au împărtășit opiniile cu privire la provocările și oportunitățile pe care le percep cu privire la mobilizarea IA pentru a promova munca decentă și piețele forței de muncă favorabile incluziunii și pentru a contribui la egalitatea de gen în anii următori. Printre participanții la dezbatere s-au numărat miniștrii muncii din UE **Agnieszka Dziemianowicz-Bąk** (Polonia), **Yolanda Díaz** (Spania), **Níki Keraméos** (Grecia) și **Maria do Rosário Palma Ramalho** (Portugalia), precum și delegatul guvernului francez la OIM și la G7-G20, **Anousheh Karvar** (printre alții).

Discuțiile purtate au evidențiat că, deși există un risc asociat implementării IA, nu este nevoie să fim împotriva acestei noi tehnologii. Cu toate acestea, este esențial să se pună accentul pe dialogul social și să se includă lucrătorii în implementarea IA, acordând în același timp o atenție deosebită eforturilor de recalificare și perfecționare. Implementarea și reglementarea adecvate și controlate ale IA vor contribui la evitarea șocurilor majore și vor permite acestei tehnologii să reducă sarcinile repetitive, fără a conduce neapărat la concedieri pe scară largă. (lm)

Pia?a energiei electrice: CESE propune un organism pentru energie electric? („E-Facility”), menit s? reglementeze acolo unde este necesar ?i s ? privatizeze acolo unde este posibil

Piața energiei electrice trebuie reformată astfel încât să facă mai mult decât să îndeplinească obiectivele de neutralitate climatică pentru 2050. Este esențial să se asigure securitatea aprovizionării, prețuri stabile și accesibile și dreptul la energie pentru a proteja grupurile vulnerabile, afirmă Comitetul Economic și Social European.

În avizul său „*Viitorul aprovizionării cu energie și al stabilirii prețului la energie în UE*”, publicat în ianuarie și elaborat de **Jan Dirx** și **Thomas Kattnig**, CESE pledează pentru un model de reglementare guvernamentală, acolo unde este necesar, și pentru antreprenoriatul privat, acolo unde este posibil, și recomandă instituirea unui organism pentru energie electrică.

Acesta ar putea lua forma unei întreprinderi înființate de guvern care acționează ca formator de piață pe piața energiei electrice și, prin urmare, ar putea atinge obiectivele neutralității climatice, securității aprovizionării și prețurilor stabile și accesibile.

Potrivit Comitetului, schimbările necesare pe piața energiei electrice ar trebui să se desfășoare în trei etape:

- Etapa 1 – din prezent până în 2030

  Organismul pentru energie electrică își va dezvolta portofoliul cu un mix definit de energie electrică (fără emisii de CO_2). În această perioadă, tranzacționarea energiei va avea loc pe bază de tranzacționare pentru ziua următoare, dar influența pe piață a organismului pentru energie electrică va crește.

- Etapa 2 – din 2030 până în 2040

  Organismul își va obține poziția de formator de piață și va controla o parte adecvată a ofertei de pe piață prin contractele de furnizare. Tranzacționarea pentru ziua următoare se va ajusta în consecință în această perioadă.

- Etapa 3 – din 2040 până în 2050

  Organismul pentru energie electrică va optimiza oferta de energie electrică pentru a asigura, începând din 2050, o ofertă sustenabilă de energie electrică pe termen lung, fără emisii de gaze cu efect de seră, la un nivel de prețuri stabile și previzibile. (mp)

Pentru a-?i ap?ra interesele, UE trebuie s? î?i regândeasc? strategia pentru regiunea arctic?

Interesele legitime ale UE în regiunea arctică europeană vor fi apărate cel mai bine în ansamblul lor printr-o strategie a UE pentru regiunea arctică care să consolideze participarea societății civile la toate deciziile relevante. Cooperarea strânsă cu Groenlanda este, de asemenea, vitală pentru investiții durabile în regiunea arctică, pentru a asigura prosperitatea și reziliența regiunii.

CESE a prezentat un aviz din proprie inițiativă pe tema *„Dezvoltarea strategiei europene pentru regiunea arctică, în dialog cu societatea civilă”*, adoptat în sesiunea sa plenară din ianuarie, în care subliniază rolul important pe care îl joacă regiunea arctică în autonomia strategică, reziliența și competitivitatea Europei.

Anders Ladefoged, membru al CESE și raportorul avizului, a declarat: „Avizul nostru referitor la politica UE privind regiunea arctică prezintă perspectiva societății civile asupra modului în care UE și-ar putea dezvolta politica pentru această regiune, ținând seama de propriile interese și, în același timp, contribuind la asigurarea rezilienței și a prosperității regiunii pentru persoanele care trăiesc acolo.”

De asemenea, CESE sprijină și încurajează consultarea și cooperarea deplină cu populația indigenă din regiunea arctică. În acest context, **Christian Moos**, membru al CESE și coraportorul avizului, a afirmat: „Interesele statelor arctice europene sunt apărate cel mai bine împreună, prin cooperarea dintre statele membre din nordul UE și prin Strategia europeană pentru regiunea arctică, care trebuie să asigure participarea societății civile și să apere drepturile populației locale și indigene.”

Groenlanda, care face, de asemenea, obiectul avizului, se confruntă cu o situație similară cu cea a regiunii arctice europene, atât în ceea ce privește oportunitățile, cât și provocările legate de transformarea rapidă din regiune.

În ceea ce privește Groenlanda, dl Moos a declarat: „Cooperarea europeană consolidată, inclusiv în Groenlanda, este vitală pentru investiții durabile în regiunea arctică europeană pentru ca aceasta să devină o regiune prosperă și rezilientă.”

Pentru groenlandezi, unul dintre principalele obiective este consolidarea autodeterminării lor ca națiune sub sloganul „nimic legat de noi să nu se decidă fără noi”. Cu toate acestea, UE este văzută ca un aliat apropiat, având în vedere valorile comune, cum ar fi drepturile omului și dialogul social. (at)

Europa trebuie s? acorde prioritate competitivit??ii ?i integr?rii pentru a r?mâne în avangard?

UE are nevoie de un accent mai puternic pe politica în domeniul concurenței pentru a-și consolida competitivitatea la nivel mondial, pentru a stimula productivitatea și pentru a se asigura că piața unică rămâne un pilon al puterii economice.

În sesiunea plenară din ianuarie, Comitetul Economic și Social European (CESE) a adoptat avizul intitulat „O politică în domeniul concurenței în centrul competitivității UE”. Avizul solicită o integrare mai profundă a economiilor naționale și strategii mai inteligente privind ajutoarele de stat pentru a debloca potențialul economic al Europei și pentru a aborda principalele provocări globale, inclusiv digitalizarea, schimbările climatice și reziliența.

CESE a subliniat că politica în domeniul concurenței este esențială pentru stimularea inovării, a sustenabilității și a creșterii economice. „Nu există niciun conflict între concurență și competitivitate”, a declarat raportoarea Isabel Yglesias. „Cu proceduri simplificate, instrumente flexibile și resurse suficiente, politica în domeniul concurenței poate stimula prosperitatea întreprinderilor și a cetățenilor din UE.”

Noile norme ale UE în materie de concurență, cum ar fi **Regulamentul privind piețele digitale (DMA)** și **Regulamentul privind subvențiile străine (FSR)**, abordează deja denaturările pieței și consolidează poziția globală a blocului. Cu toate acestea, CESE solicită măsuri suplimentare de modernizare a evaluărilor concentrărilor economice și de asigurare a controlului efectiv al concentrărilor economice bazate pe inovare, chiar dacă acestea se situează sub pragurile actuale ale UE.

Avizul subliniază rolul vital al ajutoarelor de stat în sprijinirea dublei tranziții verzi și digitale. Cu toate acestea, subvențiile slab coordonate riscă să submineze productivitatea și creșterea economică. Studiile arată că o mai bună coordonare în cadrul UE ar putea stimula productivitatea cu peste 30 %. CESE recomandă alinierea subvențiilor între statele membre pentru a consolida lanțurile valorice europene și a preveni ineficiențele.

Proiectele importante de interes european comun (PIIEC) și **Fondul european pentru competitivitate** propus ar trebui să fie concepute dintr-o perspectivă paneuropeană pentru a stimula inovarea industrială la scară largă. Aceste instrumente trebuie să asigure o distribuție echitabilă a beneficiilor în întreaga Uniune, promovând sustenabilitatea și reziliența.

Pentru a poziționa UE ca lider mondial, CESE subliniază necesitatea:

- unei mai mari integr?ri pentru a reduce subven?iile alocate în mod necorespunz?tor ?i pentru a stimula productivitatea;
- unor norme mai stricte pentru a proteja inovarea european? în timpul achizi?iilor str?ine;
- unor proceduri simplificate ?i mai rapide în materie de concuren?? ?i ajutoare de stat pentru a spori eficien?a; ?i
- unei politici echilibrate în domeniul concentr?rilor economice, care promoveaz? inovarea, sustenabilitatea ?i investi?iile în infrastructur?. (ll)

CESE solicit? reforme ale normelor UE privind ajutoarele de stat pentru a sprijini entit??ile din economia social?

Comitetul Economic și Social European (CESE) a solicitat modificarea normelor Uniunii Europene privind ajutoarele de stat pentru a recunoaște și a răspunde mai bine nevoilor entităților din economia socială, care joacă un rol esențial în abordarea provocărilor societale.

În avizul său pe tema ***„Cum pot fi sprijinite entitățile din economia socială în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat: câteva reflecții în urma sugestiilor cuprinse în raportul întocmit de Enrico Letta ”***, adoptat în sesiunea sa plenară din ianuarie, CESE avertizează că normele în vigoare nu acordă sprijin adecvat întreprinderilor care adesea își reinvestesc profitul în eforturi de realizare a obiectivelor sociale în loc să-l distribuie în rândul investitorilor.

„Dorim să facem mai multe persoane conștiente de beneficiile reglementării eficiente a concurenței și a ajutoarelor de stat, atât pentru întreprinderile din economia socială, cât și pentru întregul sistem de servicii de interes general”, a spus raportorul avizului, **Giuseppe Guerini**.

Entitățile din economia socială – de la cooperative la societăți mutuale și fundații – angajează peste 11 milioane de persoane în întreaga UE, adică 6,3 % din populația activă. Acestea își desfășoară activitatea în domenii precum serviciile sociale și de sănătate, energia din surse regenerabile și reducerea sărăciei. În pofida contribuțiilor lor, multe dintre ele se confruntă cu obstacole sistemice în ceea ce privește asigurarea capitalului de investiții pe termen lung și parcurgerea proceselor de achiziții publice, deoarece cadrul de reglementare actual adesea nu ține seama de caracterul lor non-profit sau bazat pe solidaritate.

Printre altele, avizul CESE subliniază că autoritățile publice nu utilizează suficient instrumentele existente, cum ar fi Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare (RGECA) și cadrul pentru serviciile de interes economic general (SIEG).

Acesta este motivul pentru care Comitetul solicită simplificarea și modernizarea normelor excesiv de complexe și depășite din RGECA pentru sprijinirea ocupării forței de muncă în rândul lucrătorilor defavorizați și cu handicap, în conformitate cu unele dintre recomandările din Raportul Letta privind piața unică.

Deși creșterea recentă a plafoanelor pentru ajutoare *de minimis* – 300 000 EUR pentru întreprinderile obișnuite și 750 000 EUR pentru entitățile SIEG – este binevenită, CESE susține și că instrumente mai adaptate, cum ar fi RGECA sau dispozițiile specifice privind SIEG, ar răspunde mai bine nevoilor entităților din sectorul economiei sociale în domenii precum sănătatea și serviciile sociale. (II)

Sunt necesare reforme concrete ?i m?suri decisive pentru o economie rezilient?, competitiv? ?i favorabil? incluziunii

În comparație cu omologii săi globali, cum ar fi Statele Unite, zona euro se confruntă cu provocări presante: o productivitate scăzută a muncii, scăderea competitivității și încetinirea ritmului economic. Pentru a inversa această tendință, Comitetul Economic și Social European (CESE) solicită o strategie urgentă și coordonată.

În avizul său „*Politica economică a zonei euro pentru 2025*”, CESE prezintă un plan de stimulare a creșterii economice prin aprofundarea pieței interne, reducerea birocrației în materie de reglementare și asigurarea sustenabilității fiscale. În același timp, politicile trebuie să abordeze tendințele transformatoare, cum ar fi inteligența artificială (IA) și presiunile exercitate de îmbătrânirea populației.

După șocuri externe precum pandemia de COVID-19 și criza energetică, zona euro se confruntă cu provocări economice majore. Deși s-au depus eforturi de stabilizare, aspecte precum incertitudinea internă, schimbările demografice și creșterea presiunilor fiscale presupun reforme îndrăznețe.

CESE propune o abordare în trei etape pentru a spori productivitatea și competitivitatea: aprofundarea pieței interne, coordonarea politicii industriale și reducerea birocrației. Sustenabilitatea bugetară este esențială, necesitând un cadru echilibrat, o colaborare mai strânsă la nivelul UE și eforturi de valorificare a veniturilor neexploatate. Investițiile rămân un punct slab, fiind nevoie de un capital de risc extins și de politici favorabile inovării.

Reziliența pieței forței de muncă este, de asemenea, esențială, necesitând flexibilitate, salarii echitabile, reforme în domeniul securității sociale și dezvoltarea competențelor bazate pe IA. CESE subliniază necesitatea unei responsabilități comune între UE și statele sale membre, pledând pentru o mai bună coordonare a politicilor. Prin acțiuni decisive și investiții strategice, zona euro poate construi o economie rezilientă, competitivă și durabilă pentru viitor (tk).

Progresele înregistrate de Europa în ceea ce prive? te ODD încetinesc, dar sunt necesare ac?iuni urgente în ceea ce prive?te sistemele alimentare

Progresele înregistrate de Europa în direcția atingerii obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) au încetinit semnificativ, stârnind îngrijorări cu privire la îndeplinirea obiectivelor pentru 2030. Raportul din 2025 privind dezvoltarea durabilă în Europa (ESDR), publicat de Rețeaua ONU de soluții pentru dezvoltare durabilă, arată că progresele înregistrate referitoare la ODD în perioada 2020-2023 au reprezentat mai puțin de

jumătate din ritmul înregistrat în perioada anterioară.

Între 2016 și 2019, progresul a crescut cu 1,9 puncte, dar acesta a scăzut la doar 0,8 puncte în anii următori. Această încetinire are loc în contextul provocărilor de mediu, sociale și geopolitice din ce în ce mai mari. ODD 2 („Fără foamete”) rămâne o preocupare majoră, deoarece în întreaga Europă persistă probleme legate de securitatea alimentară și de durabilitate.

Un studiu separat efectuat pentru Comitetul Economic și Social European (CESE) subliniază necesitatea unor schimbări ale regimului alimentar pentru a sprijini agricultura durabilă și sănătatea publică.

Pe fondul noii poziții de lider a UE, experții solicită politici și investiții mai puternice pentru a accelera progresele în ceea ce privește ODD. Cooperarea și finanțarea la nivel mondial sunt considerate esențiale, cea de *a 4-a Conferință internațională privind finanțarea pentru dezvoltare* care va avea loc în Spania, în iunie 2025, urmând să se concentreze pe intensificarea sprijinului financiar pentru durabilitate.

Guillaume Lafortune, vicepreședinte al Rețelei de soluții pentru dezvoltare durabilă și autorul principal al raportului, avertizează că intensificarea tensiunilor geopolitice complică eforturile de sustenabilitate, dar este totuși optimist.

„Lumea este din ce în ce mai periculoasă, instabilă și incertă”, a declarat el. „În același timp, oamenii, în special tinerii, doresc o dezvoltare durabilă. Având în vedere dimensiunea economiei mondiale și tehnologiile disponibile, lumea are potențialul de a realiza pe deplin dezvoltarea durabilă.”

„Sistemele alimentare durabile sunt un factor esențial pentru punerea în aplicare a ODD. Pentru a accelera acțiunile, avem nevoie de mecanisme mai ambițioase pentru a proteja mijloacele de subzistență ale fermierilor, ale micilor producători de alimente și ale altor părți interesate de-a lungul lanțului de aprovizionare cu alimente. Dar trebuie, de asemenea, să combatem distribuția inechitabilă și să asigurăm o tranziție justă”, a declarat **Peter Schmidt**, președintele Secțiunii pentru agricultură, dezvoltare rurală și protecția mediului (NAT) a CESE, solicitând, în același timp, o mai mare implicare a societății civile.

Având în vedere că au mai rămas doar cinci ani, UE se confruntă cu o decizie critică: acționează în mod decisiv sau riscă să nu își respecte angajamentele față de un viitor durabil și echitabil. (ks)

Premiile europene pentru produc?ia ecologic? 2025: a sosit momentul s? v? depune?i candidatura!

La 11 februarie, Comitetul Economic și Social European (CESE) a anunțat deschiderea perioadei de depunere a candidaturilor pentru cea de-a patra ediție a premiilor europene pentru producția ecologică, termenul-limită fiind 27 aprilie 2025.

Aceste premii recompensează excelența de-a lungul lanțului valoric ecologic, recunoscând contribuții remarcabile în categorii precum „cel mai bun fermier ecologic”, „cel mai bun oraș ecologic”, „cea mai bună regiune ecologică”, „cel mai bun IMM de prelucrare a alimentelor ecologice”, „cel mai bun comerciant cu amănuntul de produse alimentare ecologice” și „cel mai bun restaurant/serviciu de alimentație care servește produse ecologice”. CESE supraveghează în mod specific trei categorii:

- „cel mai bun IMM de prelucrare a alimentelor ecologice”;
- „cel mai bun comerciant cu am?nuntul de produse alimentare ecologice”;
- „cel mai bun restaurant/serviciu de alimenta?ie care serve?te produse ecologice”.

Câștigătorii vor fi anunțați la 23 septembrie 2023, cu ocazia Zilei Europene a Produselor Ecologice. Părțile interesate din sectorul ecologic – inclusiv fermierii, prelucrătorii, comercianții cu amănuntul și autoritățile publice – sunt încurajate să își depună candidatura.

Pentru detalii privind eligibilitatea și candidaturile, vizitați site-ul web al Comisiei Europene. Întrebările privind categoriile gestionate de CESE pot fi trimise la adresa EUorganicawardsEESC@eesc.europa.eu.

Această inițiativă sprijină Planul de acțiune pentru dezvoltarea producției ecologice al UE, promovând producția ecologică și sensibilizarea consumatorilor. (ks)

S?pt?mâna societ??ii civile 2025 – participa?i la dialog!

Cea de-a doua ediție a Săptămânii societății civile 2025 a CESE, desfășurată în perioada 17-20 martie, se va axa pe *consolidarea coeziunii și a participării în societăți polarizate*. Asigurați-vă un loc aici!

Aveți încă timp să vă înscrieți la cea de-a doua ediție a Săptămânii societății civile a CESE, în cadrul căreia societatea civilă din Europa, factorii de decizie politică din UE, experții, jurnaliștii și alții se vor reuni pentru a discuta despre una dintre cele mai presante provocări actuale – cum se poate contracara polarizarea societăților noastre.

Generată de suprapunerea crizelor, de la pandemie și schimbările climatice la creșterea costurilor de trai și accentuarea disparităților în materie de venituri, polarizarea s-a răspândit în întreaga UE și în afara acesteia, adâncind diviziunile sociale, erodând încrederea în instituțiile democratice și afectând unitatea comunității.

În acest context, **Săptămâna societății civile 2025** este un apel îndrăzneț la acțiune pentru a promova coeziunea socială și a consolida participarea democratică. Prin dezbateri animate și ateliere de colaborare, acest forum de patru zile va oferi o platformă unică pentru ca toți participanții să se implice în dezbateri critice, să facă schimb de bune practici și să colaboreze pentru a dezvolta soluții practice.

Cum se desfășoară Săptămâna societății civile?

Săptămâna societății civile 2025 va cuprinde mese rotunde conduse de **Grupul de legătură al CESE**, precum și **Ziua inițiativei cetățenești europene (ICE)** și ceremonia de decernare a **Premiului CESE pentru societatea civilă**.

Va debuta cu un discurs programatic ce îndeamnă la reflecție, rostit de profesoara, scriitoarea și comentatoarea politică **Albena Azmanova**, care va pregăti terenul, modelând discursul pentru dezbaterile ulterioare.

În cadrul grupului de discuție la nivel înalt ulterior, vom dezbate pe marginea întrebării **„Suntem încă uniți în diversitate?”**. Printre membrii grupului la nivel înalt se vor număra vicepreședintele Parlamentului European, **Younous Omarjee**; ministrul societății civile, în numele Președinției poloneze, **Adriana Porowska**; președintele CESE, **Oliver Röpke**; copreședinta grupului de legătură al CESE, **Brikena Xhomaqi**; secretarul general al Mișcării Europene Internaționale, **Petros Fassoulas**; și **Mădălina-Mihaela Antoci**, reprezentanta Consiliului Național al Tineretului din Republica Moldova.

În cursul Săptămânii societății civile vom analiza modul în care educația civică poate contribui la reducerea decalajelor, modul în care Europa poate fi lider în materie de inovare fără a-și compromite valorile și modul în care locuințele pot deveni mai accesibile ca preț și mai durabile, combătând în același timp sărăcia energetică și sprijinind modul de viață multigenerațional. De asemenea, vom analiza modalitățile de consolidare a societății civile prin sprijin public și filantropic, modul în care ne putem asigura că politicile UE reflectă nevoile locale în tranziția verde și albastră, și cum putem recunoaște, proteja și colabora cu societatea civilă din întreaga Europă de o manieră mai eficace.

O sesiune specială, găzduită în comun cu Parlamentul European, va aborda în mod specific **cadrul financiar multianual** (CFM) și implicațiile acestuia pentru societatea civilă.

Ziua inițiativei cetățenești europene 2025

Cu ocazia **Zilei ICE, la 18 martie**, se va pune accentul pe instrumentul puternic al democrației participative, și anume **inițiativa cetățenească europeană** (ICE). Introdusă prin Tratatul de la Lisabona, inițiativa le permite cetățenilor să solicite Comisiei Europene să propună noi acte legislative ale UE cu privire la o anumită chestiune. Pentru ca inițiativa să fie luată în considerare de Comisie, organizatorii trebuie să strângă un milion de semnături pentru a-și susține cauza.

Prin discuții la nivel înalt și ateliere interactive, participanții vor explora subiecte-cheie, cum ar fi rolul ICE în combaterea polarizării și modalități de consolidare a sprijinului în toate statele membre. Se va pune un accent deosebit pe modul în care organizațiile societății civile pot participa activ la procesul ICE pentru a face auzită vocea cetățenilor în procesul de elaborare a politicilor europene.

De asemenea, participanții vor avea ocazia unică de a intra în contact direct cu organizatorii unor ICE – din trecut, prezent și viitor – pentru a face schimb de bune practici și de lecții învățate pentru propriile lor campanii.

În plus, manifestarea va evidenția importanța strategiilor de impact pentru eficientizarea ICE și a grupurilor de dezbatere ale cetățenilor, cu accent pe creșterea șanselor de monitorizare legislativă de către instituțiile UE.

Edi?ia din 2025 a Premiului societ??ii civile

Ultima zi a Săptămânii societății civile 2025 va include, printre altele, ceremonia de decernare a celui de-al **15-lea Premiu CESE pentru societatea civilă**.

Scopul Premiului CESE pentru societatea civilă este de a sensibiliza opinia publică cu privire la contribuția remarcabilă a societății civile la crearea unei identități și a unei cetățenii europene și la promovarea valorilor comune care consolidează integrarea europeană. Acesta este acordat anual unor persoane și organizații ale societății civile pentru proiectele lor non-profit inovatoare și creative pe diferite teme relevante pentru UE.

Anul acesta, premiul va fi acordat pentru trei proiecte care combat polarizarea dăunătoare a societății UE.

Săptămâna se va încheia cu o sesiune de închidere dinamică. Printre vorbitori se vor număra vicepreședintele executiv al Comisiei Europene (de confirmat); vicepreședinta Parlamentului European, **Katarina Barley**; președintele CESE, **Oliver Röpke**; secretara generală a Fundației „Centrul pentru democrație” din Serbia, **Nataša Vučković**.

Participați la dialog!

În cursul celor patru zile de discuții interesante, care au inspirat vorbitori de nivel înalt, și bune oportunități de colaborare în rețea, Săptămâna societății civile 2025 promite să fie o manifestare pe care nu doriți să o ratați. Asigurați-vă un loc astăzi și alăturați-vă pentru a transforma dialogul în schimbare. Vocea ta contează pentru construirea unei Europe mai coezive și mai participative!

Programul complet este disponibil aici.

Înscrieți-vă aici înainte de 12 martie. (ma)

Manifestarea anual? a CESE pentru tineret aduce laolalt? liderii de mâine

La 13 și 14 martie 2025, Comitetul Economic și Social European (CESE) va organiza manifestarea sa anuală pentru tineret, Your Europe, Your Say! (Europa ta, părerea ta!) (YEYS), care reunește peste 130 de participanți din întreaga Europă și din afara acesteia. La această manifestare unică participă elevi din învățământul secundar, reprezentanți ai organizațiilor de tineret și delegați din partea consiliilor naționale de tineret, cu vârste cuprinse între 16 și 25 de ani, din toate cele 27 de state membre ale UE, 9 țări candidate și Regatul Unit.

Manifestarea va oferi tinerilor o platformă prin intermediul căreia să contribuie în mod activ la conturarea viitorului Europei, sub formă de ateliere, grupuri de dezbatere și discuții. Anul acesta, evenimentul este intitulat „Tinerii au cuvântul”, iar participanții vor aborda subiecte esențiale, cum ar fi durabilitatea, incluziunea socială, transformarea digitală și altele.

Rezultatele acestor discuții și informațiile colectate vor fi canalizate către cea de-a doua Săptămână a societății civile a CESE și vor fi promovate și în cadrul Evenimentului tineretului european (EYE) din iunie 2025, organizat de Parlamentul European la Strasbourg.

Evenimentul subliniază importanța transpunerii implicării tinerilor în acțiuni civice, democrație participativă și elaborarea de politici europene.

Nu ratați informațiile legate de rezultatele și inițiativele care decurg din această manifestare importantă. (kc)

?TIRI DESPRE GRUPURI

Busola pentru competitivitate: un pas oportun pentru relansarea motorului economic al Europei

Stefano Mallia, președintele Grupului „Angajatori" al CESE

La 29 ianuarie, Comisia Europeană a adoptat Busola pentru competitivitate, un pas esențial și oportun pentru relansarea motorului economic al Europei, care va trasa cursul UE pentru următorii cinci ani.

Angajatorii din UE au pledat de mult timp pentru o agendă cuprinzătoare pentru competitivitate; salutăm cei trei piloni ai Busolei: eliminarea decalajului în materie de inovare și productivitate, combinarea decarbonizării cu competitivitatea și reducerea dependențelor pentru a securiza lanțurile de aprovizionare. Pilonii sunt esențiali pentru a se asigura că Europa poate concura la nivel mondial, poate atrage și păstra talentele și poate stimula inovarea.

Cu toate acestea, succesul final al Busolei depinde de elaborarea unor măsuri concrete și de punerea lor în aplicare în timp util. Inițiativele-cheie, cum ar fi pachetul Omnibus, (care urmărește simplificarea), Pactul pentru o industrie curată și strategia orizontală de aprofundare a pieței unice, vor juca un rol decisiv. Trebuie însă spus că rebotezarea unor strategii și titlurile atrăgătoare nu sunt suficiente pentru a ne proteja de provocările viitoare.

De exemplu, **simplificarea cadrului de reglementare** este primul și cel mai urgent pas. Reducerea birocrației împovărătoare și promovarea vitezei și a flexibilității sunt esențiale. De prea mult timp, întreprinderile din UE se confruntă cu o complexitate excesivă și cu un proces decizional lent. De asemenea, avem nevoie de o punere în aplicare semnificativă a **verificării din perspectiva competitivității**, astfel încât noile măsuri legislative și de reglementare să sprijine, mai degrabă decât să împiedice, creșterea întreprinderilor.

Busola se axează, pe bună dreptate, **pe promovarea inovării printr-o uniune solidă a piețelor de capital** și pe abordarea barierelor structurale **pentru a debloca potențialul Europei în domeniul tehnologiei profunde („deep tech"), al energiei curate și al producției avansate**, creând în același timp un ecosistem fertil pentru întreprinderile nou-înființate și cele în curs de extindere.

Uniunea piețelor de capital, nefinalizată, ne reamintește că nu ne mai putem permite nicio întârziere. Deși Busola promovează o mai bună coordonare a investițiilor guvernamentale naționale, ea nu dispune de un plan clar privind alte surse comune de finanțare. Lumea nu ne va aștepta.

Cursa este în plină desfășurare și acum este momentul să trecem într-o viteză superioară. Deblocarea competitivității nu este doar un imperativ economic, ci și cheia unei prosperități comune pentru toți. **Întreprinderile europene sunt și trebuie să rămână parte a soluției.**

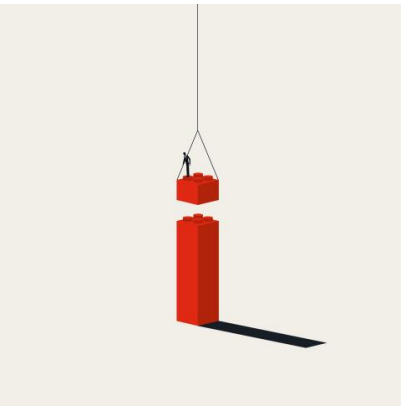

Competitivitatea cu orice pre?? Europa nu trebuie s? piard? din vedere drepturile sociale ?i ale lucr? torilor

Grupul „Lucrători" al CESE

Grupul „Lucrători" al CESE avertizează că drepturile sociale și ale lucrătorilor câștigate cu greu nu ar trebui lăsate deoparte în eforturile UE de a rămâne competitivă în economia mondială. În contextul apelurilor la mai multă dereglementare, UE nu trebuie să înregistreze regrese în ceea ce privește acte legislative esențiale, cum ar fi Pilonul european al drepturilor sociale.

În urma recomandărilor din rapoartele Draghi și Letta, Comisia a publicat o comunicare privind Busola pentru competitivitate, care, completată de inițiativele orizontale pe care le-a prezentat, urmărește să stimuleze activitățile întreprinderilor. Obiectivul este de a consolida avantajul competitiv al Europei.

Grupul „Lucrători" este profund îngrijorat de faptul că drepturile sociale și ale lucrătorilor ar putea fi pierdute din vedere în acest proces, întrucât UE pare să fi ales să țină pasul cu alte economii competitive, cu orice preț.

Acesta este motivul pentru care Grupul „Lucrători" a propus o serie de avize din proprie inițiativă care abordează problema competitivității din punctul de vedere al valorii adăugate a capitalului uman. Aceasta este propunerea anunțată de aviz pe tema „Rolul sindicatelor în îmbunătățirea productivității". Avizul va urmări să arate că forța motrice a productivității în UE (care afectează competitivitatea) este în principal investiția în capitalul uman (lucrători), precum și în tehnologie și inovare.

Rolul esențial al sindicatelor este subliniat în acest context, deoarece acestea unesc lucrătorii individuali prin negocieri și acțiuni colective, modelând dinamica pieței forței de muncă pentru a contribui la îndeplinirea promisiunii unei economii competitive.

În mod similar, un viitor studiu al Grupului „Lucrători" va urmări să analizeze și să evalueze situația actuală a legislației UE referitoare la Pilonul european al drepturilor sociale. Studiul va fi un instrument important de monitorizare a politicii sociale, deoarece, în căutarea căii de aur către competitivitate, se preconizează că Europa se va concentra în principal pe economia sa.

În cele din urmă, în cadrul ședinței din aprilie a Categoriei „Vocea lucrătorilor pentru o participare mai democratică”, Grupul „Lucrători” va examina eforturile propuse de reducere a sarcinilor de reglementare asupra întreprinderilor – considerate un factor care încetinește competitivitatea Europei – și impactul acestora asupra legislației UE care protejează lucrătorii și mediul, în special în contextul diligenței necesare a întreprinderilor în materie de durabilitate și al raportării de către întreprinderi de informații privind durabilitatea.

Un nou studiu al CESE dedicat locuin?elor accesibile ?i durabile în UE

Redactat de Grupul „Organizații ale societății civile” al CESE

Prețurile locuințelor au crescut, în UE, cu 47 % între 2010 și 2022. În aceeași perioadă, chiriile au crescut cu 18 %. Potrivit Eurostat, în 2023, peste 10 % din gospodăriile din orașe și 7 % din gospodăriile din zonele rurale au cheltuit peste 40 % din venitul lor disponibil pentru locuințe. Pentru a evidenția mai bine modul în care putem face ca locuințele să devină mai accesibile ca preț și mai durabile pentru toți europenii, CESE a comandat un studiu care explorează soluțiile de politică necesare pentru acest deziderat. În cadrul acestui interviu, coautorii studiului, Agnieszka Maj, economistă, și Karolina Zubel, directoare pentru mediu, energie și schimbări climatice din cadrul Centrului de Cercetare Socială și Economică (CASE), discută principalele sale constatări.

La ce se referă acest studiu al CESE și de ce este el relevant?

Acest studiu privind locuințele durabile la prețuri accesibile în UE examinează necesitatea unor locuințe durabile și la prețuri accesibile în UE, subliniind rolul digitalizării (IA, autorizațiile digitale de construcție, bazele de date relevante) și al structurilor economiei sociale. Prin studii de caz, el evidențiază eforturile inovatoare care duc la prețuri mai abordabile și îmbunătățesc accesibilitatea și sustenabilitatea locuințelor. Studiul oferă recomandări concrete pentru 2030 și 2050, aliniindu-se la obiectivele UE privind reziliența la schimbările climatice, echitatea socială și creșterea economică. El oferă perspective strategice pentru adaptarea politicilor în domeniul locuințelor la provocările în continuă evoluție, promovând în același timp bunăstarea la nivelul comunității.

Care sunt principalele constatări ale studiului?

Digitalizarea reprezintă o oportunitate semnificativă de a îmbunătăți eficiența planificării, construcției și gestiunii locuințelor; ea ar putea reduce costurile și ar putea spori sustenabilitatea. În prezent, însă, digitalizarea are un impact limitat asupra economiilor de costuri. Printre principalele obstacole în calea adoptării progresului digital se numără punctele de vedere tradiționale ale părților interesate, rentabilitatea scăzută percepută a investițiilor, costurile ridicate de punere în aplicare și lipsa stimulentelor, a formării și a reglementărilor. Pentru a debloca întregul potențial al digitalizării, este esențial să se investească în continuare în infrastructura digitală, de exemplu prin asigurarea interoperabilității platformelor digitale.

Implicarea entităților din economia socială (asociații de locuințe cu profit limitat, organizații de interes public, cooperative) reprezintă o inovare politică promițătoare pentru abordarea provocărilor actuale în materie de locuințe. Aceste entități oferă soluții locative eficiente din punctul de vedere al costurilor și bine

concepute, care promovează coeziunea comunitară și stabilitatea locativă pe termen lung. De exemplu, locuințele fără scop lucrativ și cu profit limitat din Viena, care reprezintă 30 % din totalul locuințelor orașului, joacă un rol esențial în stabilizarea pieței locuințelor prin exercitarea unui efect de diminuare a prețurilor. Acest lucru contribuie la menținerea chiriilor la prețuri accesibile și previne denaturările pieței.

Pe baza constatărilor, care sunt principalele dumneavoastră recomandări de acțiune și în materie de cercetări suplimentare?

Pe termen mediu, politicile UE în domeniul locuințelor ar trebui să acorde prioritate introducerii unui „Nou pact european pentru locuințe sociale durabile și accesibile” și a unei „Directive privind locuințele” pentru o abordare unificată în toate statele membre. Țările ar trebui să promoveze modele inovatoare, cum ar fi cooperativele și locuințele cu profit limitat, să ofere sprijin financiar flexibil proiectelor de locuințe și să adopte instrumente digitale pentru a îmbunătăți soluțiile locative.

Pe termen lung, politicile privind locuințele ar trebui să adopte o abordare strategică și durabilă, punând accentul pe soluțiile locale și pe monitorizarea continuă. Digitalizarea trebuie să fie standardizată prin legislație, în paralel cu practici ale economiei circulare, cum ar fi împrumuturi bancare legate de circularitatea clădirilor, stimulente pentru închiriere bazate pe eficiența energetică și inițiative de finanțare la nivel local. În plus, conceptul de „locuință socială” ar trebui extins pentru a include familiile cu venituri medii, similar modelului de „locuințe societale” din Viena, promovând mixul social și prevenind gentrificarea. De asemenea, este esențial să se pună accentul atât pe noile construcții și renovări, cât și pe transformarea clădirilor neutilizate, pentru a răspunde în mod eficace nevoilor în materie de locuințe.

Viitoarele cercetări în acest domeniu ar trebui să se concentreze pe abordări favorabile incluziunii în planificarea urbană, construcția și furnizarea de locuințe, pentru a îmbunătăți accesibilitatea pentru toți cetățenii. De asemenea, ar trebui să analizeze impactul tehnologiilor emergente, cum ar fi IA și automatizarea, asupra economiilor de costuri și a eficienței în dezvoltarea și gestionarea locuințelor. În plus, cercetarea ar trebui să exploreze modele inovatoare de locuințe în toate statele membre ale UE, identificând strategii care pot spori atât accesibilitatea din punctul de vedere al prețurilor, cât și sustenabilitatea.

Studiul a fost comandat de CESE la solicitarea Grupului „Organizații ale societății civile”.

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Busola pentru competitivitate nu reu?e?te s? echilibreze nevoile întreprinderilor cu drepturile lucr?torilor

Confederația Europeană a Sindicatelor (CES), principala organizație sindicală europeană, care reprezintă 45 de milioane de lucrători la nivel european, a refuzat să aprobe Busola pentru competitivitate, proiectul Comisiei Europene pentru stimularea economiei UE. Pentru CES, Busola în forma sa actuală este inacceptabilă. Ne-am adresat secretarei generale a CES, Esther Lynch, pentru a afla care sunt principalele obiecții ale lucrătorilor față de Busolă și care va fi soarta Pilonului european al drepturilor sociale în contextul noilor apeluri la dereglementare drastică și al unui accent mai puternic pe competitivitate.

Sindicatele din UE și-au exprimat deja nemulțumirea cu privire la cel mai recent plan al Comisiei Europene de relansare a economiei UE. În opinia dumneavoastră, în ce constă principala problemă legată de Busola pentru competitivitate a Comisiei? Care sunt propunerile pe care le considerați a fi cele mai problematice?

Principala problemă legată de Busola pentru competitivitate a Comisiei Europene constă în faptul că aceasta acordă prioritate dereglementării în detrimentul investițiilor necesare pentru crearea de locuri de muncă de calitate, pentru dezvoltarea unei politici industriale europene puternice și pentru asigurarea unor servicii publice de înaltă calitate. De asemenea, deși Busola recunoaște importanța locurilor de muncă de calitate pentru o economie competitivă, în loc să propună legislația necesară pentru consolidarea drepturilor, îmbunătățirea condițiilor de muncă și promovarea negocierilor colective, ea subminează această prioritate prin promovarea dereglementării, care poate duce la condiții de muncă mai precare și la insecuritatea locului de muncă.

Una dintre cele mai îngrijorătoare propuneri este introducerea celui de-al 28-lea regim al societăților comerciale, care ar permite întreprinderilor să își desfășoare activitatea în afara legislației naționale a muncii. Acest lucru ar putea submina grav legislația privind ocuparea forței de muncă în întreaga Europă, ducând la o uniformizare la un nivel inferior în privința drepturilor și protecției lucrătorilor.

În aceeași ordine de idei, interzicerea suprareglementării – în sensul posibilității guvernelor de a legifera dincolo de standardele minime stabilite de directivele UE – este profund problematică. Ideea care stă la baza directivelor UE, spre deosebire de regulamentele UE, este că acestea stabilesc standarde minime pentru toate țările. Stabilind că directivele sunt cele care definesc plafonul a ceea ce este posibil nu numai că ar submina această idee, ci ar fi și profund dăunător pentru lucrători și ar duce la eliminarea progreselor obținute cu greu în materie de asistență medicală, educație, sănătate și siguranță la locul de muncă sau remunerare echitabilă, pentru a numi doar câteva exemple.

În plus, Busola prevede o solicitare de reformă a pensiilor plecând de la prelungirea vieții profesionale, ceea ce este problematic, deoarece impune o sarcină nejustificată asupra lucrătorilor, fără a aborda necesitatea unor sisteme de pensii sustenabile și echitabile.

Trebuie spus și că Busola înclină puternic spre a aduce beneficii pentru întreprinderi, cu numeroase promisiuni făcute grupurilor de întreprinderi, dar fără angajamente concrete în ceea ce privește o legislație în favoarea lucrătorilor. Astfel, lipsesc măsuri care să garanteze că investițiile publice sunt utilizate mai degrabă pentru a crea locuri de muncă de calitate decât pentru a crește profiturile întreprinderilor.

Pe scurt, Busola pentru competitivitate nu reușește să echilibreze nevoile întreprinderilor cu drepturile și bunăstarea lucrătorilor, făcând din aceasta o propunere inacceptabilă în forma sa actuală.

Considerați că punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale ar putea fi acum amenințată?

Pe hârtie, Comisia și-a reafirmat angajamentul față de Pilonul european al drepturilor sociale în programul său de lucru pentru 2025, publicat recent. Cu toate acestea, în practică, acesta este primul program de lucru, din 2019 până azi, care nu include nicio inițiativă legislativă socială.

În schimb, Comisia a propus opt acte legislative de „simplificare" pentru anul viitor. Nimănui nu îi place să i se impună sarcini administrative în exces, iar sindicatele propun în mod activ soluții în acest scop, de exemplu norme privind achizițiile publice.

Cu toate acestea, este evident că problemele cu care se confruntă Europa nu vor fi soluționate prin simplificare.

Cea mai mare amenințare la adresa punerii în aplicare a Pilonului drepturilor sociale este valul de concedieri în masă anunțate în întreaga Europă. Acesta va pune în pericol salariile și siguranța locului de muncă, dar și pensiile, protecția socială și multe dintre celelalte principii ale pilonului.

Sunt necesare investiții pentru a proteja și a crea locuri de muncă de calitate, inclusiv un instrument SURE 2.0 și un mecanism solid de investiții al UE, și trebuie introduse inițiativele legislative necesare pentru a garanta locuri de muncă de calitate.

Dacă nu prin reducerea sarcinilor de reglementare, care ar fi calea potrivită pentru ca UE să își îmbunătățească relevanța în contextul economic mondial actual?

Condițiile care au condus la aceste disponibilizări au fost determinate de lipsa investițiilor. Acest lucru este valabil atât pentru investițiile private, cât și pentru cele publice.

Companiile și-au redirecționat investițiile de la remunerarea angajaților și de la indispensabila activitate de cercetare și dezvoltare către distribuirea de dividende și răscumpărarea de acțiuni, care sunt improductive și constituie un obstacol în calea progresului ecologic și tehnologic în Europa.

În ultimii ani, SUA și China au lansat inițiative majore de investiții publice. Între timp, UE a fost ocupată să adopte noi norme pentru a forța statele membre să facă reduceri în numele austerității.

UE trebuie să schimbe urgent direcția. Investițiile publice masive – cu cerințe sociale care să asigure că acestea generează locuri de muncă de calitate – sunt o condiție prealabilă pentru punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale.

Esther Lynch este secretară generală a Confederației Europene a Sindicatelor (ETUC), cu o vastă experiență sindicală în Irlanda și la nivel european și internațional; a ocupat atât funcția de secretară generală adjunctă, cât și de secretară confederală în cadrul CES. În acest rol, ea a condus eforturile de promovare a drepturilor lucrătorilor și a drepturilor sindicale, influențând directive-cheie privind salarii minime adecvate, condiții de muncă transparente și previzibile și denunțarea neregulilor. De asemenea, a condus campanii în favoarea Pilonului european al drepturilor sociale și pentru o remunerație echitabilă. Activitatea sa a dus la adoptarea a cincisprezece limite obligatorii din punct de vedere juridic pentru expunerea la agenți cancerigeni, precum și la acorduri ale partenerilor sociali privind digitalizarea și substanțele toxice pentru reproducere. Feministă dintotdeauna, ea pledează pentru încetarea subevaluării muncii prestate în principal de femei.

CES reprezintă 45 de milioane de membri din 94 de organizații sindicale din 42 de țări europene, precum și 10 federații sindicale europene.

Dereglementarea anun?at? este un pas în direc?ia cea bun?

Autor: Kinga Grafa

Întreprinderile din Europa se confruntă în continuare cu birocrație excesivă, fragmentarea reglementării și creșteri ale costurilor. Această reglementare excesivă le frânează creșterea și le împiedică să țină pasul cu concurența din alte părți ale lumii. Europa nu poate continua să bată pasul pe loc – antreprenorii au nevoie de schimbări reale, nu de alte analize, mai aprofundate, referitoare la aceleași bariere despre care știm de mai mulți ani. Ne aflăm într-un moment esențial pentru a trece de la vorbe la fapte, scrie Kinga Grafa de la Confederația patronală Lewiatan din Polonia.

Comisia Europeană a prezentat recent Busola pentru competitivitate, o foaie de parcurs pentru următorii cinci ani, care urmărește să consolideze poziția economică a UE și să sprijine întreprinderile europene. Direcția de acțiune propusă de Comisie este cea corectă. Întreprinderile au solicitat de mult timp astfel de schimbări, făcând din chestiunea competitivității și cea a pieței unice prioritățile lor principale. Dacă dorește să fie un concurent mondial, UE trebuie să acționeze acum. Dacă dorim să avem parte de o economie puternică, trebuie să raționalizăm urgent măsurile de reglementare, să reducem costurile energiei și să asigurăm un sprijin eficace pentru investiții și inovare. Confruntați cu un mediu geopolitic volatil, avem nevoie, de asemenea, de acorduri de liber schimb cu parteneri-cheie, cum ar fi cele care acoperă accesul la materii prime critice.

În prezent, întreprinderile din Europa continuă să se confrunte cu birocrație excesivă, cu fragmentarea reglementării și cu creșteri ale costurilor. Concurenții din alte părți ale lumii se dezvoltă mai rapid, în timp ce suprareglementarea frânează dezvoltarea întreprinderilor europene. Comisia Europeană trebuie să propună reforme specifice care să îmbunătățească cu adevărat mediul de afaceri din UE. Busola pentru competitivitate abordează principalele obstacole din calea creșterii economice și a productivității în UE, cum ar fi costurile ridicate ale energiei, suprareglementarea și deficitul de competențe și de forță de muncă. Aceasta este calea de acțiune corectă, dar cel mai important lucru este punerea sa în practică. O astfel de abordare se traduce prin propuneri legislative și planuri de acțiune care promovează, nu frânează competitivitatea.

Piața unică este una dintre cele mai mari povești de succes ale integrării europene, dar potențialul său trebuie valorificat pe deplin. Este inacceptabil ca barierele de pe piața unică, identificate în urmă cu 20 de ani, să rămână în continuare în vigoare. Președinția poloneză a Consiliului UE are șansa de a schimba acest lucru; libertatea de a presta servicii reprezintă, în acest sens, o prioritate-cheie. Acest lucru este vital nu numai pentru sectorul transporturilor, ci și pentru grupul tot mai mare de întreprinderi care oferă servicii

profesionale. Din păcate, rapoartele Letta și Draghi nu acordă suficientă atenție acestei chestiuni. Letta s-a concentrat numai asupra construcțiilor și a comerțului cu amănuntul, în timp ce Draghi nu a luat în considerare estimările Comisiei pentru măsurile suplimentare care ar putea debloca potențialul pieței serviciilor. În mod pozitiv, raportul Niinistö a subliniat rolul serviciilor în consolidarea rezilienței și a securității. Nu mai trebuie nimeni convins de importanța acestui aspect în peisajul geopolitic actual. În acest context, Comisia propune „cel de al 28-lea regim” – un set unic de norme privind impozitarea, dreptul muncii și dreptul societăților comerciale. Această inițiativă urmărește să simplifice activitățile transfrontaliere, în special pentru IMM-uri, dar nu știm suficient despre propunere în această etapă pentru a o putea evalua.

Anunțarea dereglementării și a simplificării legislației reprezintă în mod clar un pas în direcția bună. Cu toate acestea, acum este momentul ca propunerile să fie puse în practică, iar acest lucru trebuie să însemne mai mult decât simpla reducere a sarcinii de raportare. Sperăm că Comisia va efectua un „audit” aprofundat al legislației UE, care se va traduce în propuneri specifice de îmbunătățire rapidă a mediului de reglementare al UE.

Așteptăm cu interes Forumul pieței unice de la Cracovia și concluziile consultării publice, cu participarea membrilor Confederației patronale Lewiatan. Scopul va fi pregătirea următoarei strategii privind piața unică.

Acesta este un moment esențial, când se trece de la vorbe la fapte și se pun în aplicare soluții care să deblocheze cu adevărat dezvoltarea întreprinderilor europene. Dialogul dintre instituțiile UE și partenerii sociali va fi esențial pentru găsirea unor soluții care să răspundă nevoilor reale ale întreprinderilor. Dacă nu luăm decizii îndrăznețe, vom pierde timp valoros și vom rămâne în urma concurenței mondiale.

Kinga Grafa *este directoare generală adjunctă pentru afaceri europene la Confederația Lewiatan și delegată permanentă la BusinessEurope. De profesie politolog și jurnalist, ea și-a dobândit experiența privind funcționarea UE, lucrând în cadrul Biroului Comitetului pentru integrare europeană (2008-2009) și la Parlamentul European (2009-2014). Este, de asemenea, coautoare a unei cărți despre aristocrația poloneză și autoare de publicații științifice privind politica externă americană, elita americană și diplomația culturală.*

„Future 500”, ini?iativa care ajut? întreprinderile europene s? creasc? ?i s? se afirme la nivel mondial

„A sosit momentul să trecem la transpunerea în fapte a Raportului Draghi, înainte ca acesta să dispară în meandrele politicii. Avem nevoie de strategi și de factori de decizie competenți, care să nu se cantoneze în acest raport și să elaboreze strategii pentru politica industrială a UE”, afirmă Stjepan Orešković, antreprenor și om de știință croat. Împreună cu Jörn Fleck, director principal al grupului de reflecție transatlantic „Atlantic Council”, el a prezentat inițiativa ambițioasă „Future 500” în cadrul conferinței publice internaționale „Conclave II” de la Bruxelles. Această inițiativă, care face parte din platforma mai largă „SEEUS Futures” a „Atlantic Council”, urmărește să identifice și să sprijine 500 de întreprinderi

europene care se află pe calea unei creșteri substanțiale și a unui impact global. Obiectivul este de a sprijini noi antreprenori europeni să concureze la nivel mondial, consolidând prezența Europei pe scena economică internațională. Stjepan Orešković ne-a spus mai multe despre acest proiect.

Puteți prezenta pe scurt ideea de bază a proiectului „Future 500”?

Pe baza informațiilor obținute din rapoarte importante privind viitorul Europei, elaborate de Draghi, Letta și Heitor, și analizate prin prisma dublă a oamenilor de știință și a antreprenorilor, inițiativa ridică mai multe întrebări critice: Cine va pune în aplicare aceste planuri de competitivitate și recent publicata Busolă pentru competitivitate? Ce mecanisme vor fi utilizate? Ce costuri vor fi suportate? Și care sunt randamentele preconizate în comparație cu cele ale recentelor întreprinderi americane cu o creștere puternică? Proiectul „Future 500” este o piatră de temelie a platformei SEEUS, reprezentând SUA, UE și Europa de Sud-Est, și urmărește să sporească vizibilitatea și cooperarea între aceste regiuni. Acesta este conceput strategic pentru a răspunde nevoii presante a Europei de a cultiva un mediu dinamic care să facă din întreprinderile locale lideri pe scena mondială. Inițiativa se concentrează pe furnizarea de capital de risc, orientări strategice și crearea de oportunități de rețele internaționale, valorificând cunoștințele unor experți precum **Dani Rodrik** de la Universitatea Harvard și **Beata Jaworcik** de la BERD, pentru a elabora politici industriale adaptate acestui secol, care să ne consolideze în mod semnificativ poziția competitivă.

Aveți deja posibili candidați pentru cele 500 de întreprinderi pe care intenționați să le selectați? Care sunt cerințele de bază pe care trebuie să le îndeplinească o întreprindere pentru a fi selecționată?

Nu au fost încă selecționate anumite întreprinderi, dar „Future 500” va viza entitățile cu scalabilitate și potențial de creștere rapidă. Procesul va fi deschis și continuu și va acorda prioritate întreprinderilor promițătoare sub aspect economic, care inovează și au importanță strategică în sectorul lor. De asemenea, vom încerca să stabilim parteneriate cu băncile multilaterale de dezvoltare și cu investitorii care sprijină deja întreprinderile să devină o forță competitivă. Accentul se pune pe întreprinderile care demonstrează deja o traiectorie solidă de creștere, capacitate de inovare și ambiția de a se extinde la nivel mondial. Aceste elemente garantează că întreprinderile nu sunt doar lideri de piață, ci și deschizători de drumuri în ceea ce privește tehnologia și modelele de afaceri. Ne vom baza pe experiențele unor proiecte importante, cum ar fi „Scale-Up Europe”, care reunesc fondatori, investitori, cadre de conducere și oameni de știință cu misiunea de a transforma Europa într-o casă a campionilor în tehnologie. Pentru țările candidate la aderarea la UE, aceste întreprinderi potențial selecționate sunt deosebit de importante: ele vor integra principiile noii economii și vor servi drept modele pentru întreprinderi ambițioase și competitive de nivel internațional, care nu depind în mod decisiv de o finanțare națională din banii contribuabililor.

Cât de optimist sunteți în ceea ce privește potențialul Europei în materie de competitivitate la nivel mondial?

Avem toate motivele să fim optimiști în ce privește capacitatea Europei de a-și consolida poziția competitivă la nivel mondial și de a abandona atitudinea predominantă de autocompătimire. Randamentele totale ale acțiunilor de referință ale zonei euro, de la începutul acestei piețe „sub semnul taurului” de la sfârșitul anului 2022, au înregistrat rate de creștere superioare celor ale S&P500, dacă facem abstracție de Nvidia. Datorită sistemelor sociale și de sănătate europene oamenii sunt sănătoși și activi mai multă vreme și la un cost mult mai scăzut, ceea ce are un impact pozitiv asupra productivității și competitivității economiei noastre la scară mondială.

Încercăm să dăm viață conceptului de „entuziasm veritabil”, pe care Immanuel Kant îl formula în contextul revoluției franceze. O astfel de mentalitate poate transforma provocările într-o forță motivațională, care să ne insufle o hotărâre aparent de neînvins. În loc de „pisicuțele” dolofane și „cățelușii” bine hrăniți – elitele înstărite și conformiste, supușii obedienți și lipsiți de ambiție care au fost preferați în ultimele două decenii –, avem nevoie de mai mulți „tineri înfometați”: persoane ambițioase, pregătite să facă față provocărilor.

Inițiativa „Future 500” urmărește să abordeze în mod proactiv problemele cronice semnalate în rapoartele privind competitivitatea, cum ar fi nevoia de inovare îndrăzneață și extinderea întreprinderilor. Poziția Europei la nivel mondial se va baza în mare măsură pe capacitatea sa de a integra tehnologii avansate, de a stimula talentele antreprenoriale și de a perfecționa politicile industriale pentru a sprijini creșterea favorabilă incluziunii. Prin mobilizarea forței sale de muncă bine educate, a bogatului patrimoniu inovator și a sectoarelor industriale tradiționale și noi, precum și prin abordarea unor aspecte precum fragmentarea în materie de reglementare și dezechilibrele pieței –, inițiativa urmărește să creeze un mediu fertil pentru liderii din mediul de afaceri și inovatori.

Pe scurt, inițiativa „Future 500” marchează un pas important în testarea peisajului economic al Europei, poziționarea continentului ca concurent de nivel mondial prin încurajarea întreprinderilor cu potențial ridicat și consolidarea ecosistemului antreprenorial. Nu există nicio șansă să câștigăm competiția dacă nu știm cine ne sunt concurenții.

Dr. Stjepan Orešković este om de știință și antreprenor. Este membru al Academiei Europene de Știință și Arte și fondator al Bosqar Invest. Sub conducerea familiei sale, Bosqar Invest și-a mărit forța de muncă de la 300 la peste 16 000 de angajați în decurs de cinci ani, prezentând o strategie de extindere formidabilă, care integrează știința, tehnologia, investițiile din fonduri de pensii și din alte fonduri, precum și curajul antreprenorial – o abordare vitală susținută de raportul Draghi. Acest accent strategic a influențat probabil inițierea de către „Atlantic Council” a proiectului „Future 500” despre care ne vorbește.

Coali?ia european? pentru justi?ie corporativ? (ECCJ) contest? pachetul Omnibus: interesele întreprinderilor nu ar trebui s? ghideze politica UE

Comisia Europeană va prezenta în curând un pachet de reforme legislative privind obligațiile de raportare ale întreprinderilor, cunoscut ca „pachetul Omnibus”. Pachetul urmărește să simplifice și să raționalizeze reglementările în materie de sustenabilitate, astfel încât obligațiile de raportare să devină mai simple pentru întreprinderi. Anunțarea sa în noiembrie a trimis unde de șoc în toată Uniunea Europeană, generând numeroase dezbateri și reacții ale diverselor grupuri. Organizațiile societății civile (OSC), sindicatele, întreprinderile, investitorii, juriștii și mediul universitar și-au exprimat cu toții îngrijorarea legată de posibilitatea ca pachetul Omnibus să conducă la dereglementare, îndemnând Comisia să protejeze aceste instrumente, mai degrabă decât să le slăbească. Andriana Loredan, reprezentantă a Coaliției europene pentru justiție corporativă (ECCJ), explică ce este în

joc și de ce anumite organizații ale societății civile, precum ECCJ, se opun pachetului Omnibus.

Competitivitatea este utilizată ca pretext pentru a dereglementa legislația foarte necesară în materie de sustenabilitate

Pachetul Omnibus se axează pe trei instrumente esențiale în materie de sustenabilitate aflate în centrul Pactului verde european, și anume Directiva privind raportarea de către întreprinderi de informații privind durabilitatea (CSRD), Directiva privind diligența necesară a întreprinderilor în materie de durabilitate (CSDDD) și Regulamentul privind taxonomia. Acest pachet este rezultatul direct al schimbării de strategie a noii Comisii, care a început cu publicarea raportului lui Mario Draghi, intitulat Viitorul competitivității europene, în septembrie 2024. Raportul Draghi atribuie parțial stagnarea piețelor UE unor sarcini de reglementare excesive pentru întreprinderi, ignorând totodată prea ușor alți factori-cheie, cum ar fi inflația prețurilor la petrol, gaze și alimente determinată de speculațiile întreprinderilor multinaționale. Potrivit raportului Draghi, cadrul UE de raportare privind durabilitatea și diligența necesară este o sursă majoră de sarcină impusă de reglementare. Fără dovezi care să coreleze legislația în materie de durabilitate cu lipsa percepută a competitivității UE, această perspectivă restrânsă a devenit un pretext pentru a elimina, eventual, în întregime legislația privind sustenabilitatea.

Prin acest pachet specific Omnibus, Comisia urmărește să simplifice unele dintre cele mai importante instrumente adoptate recent pentru a aborda impactul întreprinderilor mari asupra oamenilor și a mediului. Printre acestea se numără CSDDD, care a fost adoptată abia anul trecut și nu a fost încă pusă în aplicare.

Orice discuție privind conținutul pachetului Omnibus rămâne speculativă pentru moment. Cu toate acestea, unul din cele mai semnificative riscuri asociate cu pachetul Omnibus este ca instrumentele legislative privind sustenabilitatea să fie repuse în discuție, ceea ce ar putea duce la renegocierea unor dispoziții esențiale (cum ar fi răspunderea civilă sau planurile de tranziție climatică în cadrul CSDDD). ECCJ se opune cu fermitate să fie redeschisă discuția legată de legislația convenită anterior privind durabilitatea, deoarece o astfel de decizie ar spori incertitudinea în materie de reglementare, ar afecta respectarea de către întreprinderi a drepturilor omului și a mediului și i-ar penaliza pe operatorii de avangardă.

Influența disproporționată a întreprinderilor în contextul unui proces de consultare deficient

Comisia a anunțat pachetul Omnibus și și-a elaborat propunerea cu o lipsă totală de transparență și fără a ține seama de dreptul primar al UE sau de propriile sale norme procedurale.

Comisia intenționează să-și prezinte inițiativa Omnibus într-un interval de timp foarte scurt, ceea ce nu permite evaluarea adecvată a impactului și o consultare publică corespunzătoare. Această abordare este incompatibilă cu dreptul de a participa la procesele decizionale ale UE, un principiu democratic protejat de legislația UE, și contravine propriilor Orientări ale Comisiei privind o mai bună legiferare, care necesită consultarea amplă și transparentă a părților interesate în cursul procesului de elaborare a politicilor sale.

În schimb, în februarie 2025, Comisia a organizat un fel de consultare, o așa-numită „verificare a realității”, cu un grup mic și selectiv de părți interesate, în principal întreprinderi mari și asociații de întreprinderi. Multe din aceste întreprinderi se confruntă în prezent cu acțiuni în justiție pentru încălcarea drepturilor omului sau a normelor ecologice în propriile operațiuni sau în cadrul propriului lanț valoric. Astfel, ele au un interes legitim să slăbească legislația privind sustenabilitatea, în detrimentul lucrătorilor, al comunităților locale și al climei. În plus, reprezentarea disproporționată a marilor întreprinderi a contrastat puternic cu subreprezentarea societății civile. Organizațiile societății civile, sindicatele și întreprinderile mici au fost

reprezentate doar simbolic, în timp ce victimele abuzurilor corporative și întreprinderile care pledează pentru reglementări în materie de sustenabilitate au fost complet excluse din dialog.

Pachetul Omnibus: o posibilă amenințare pentru politicile climatice ambițioase

Președinta Ursula von der Leyen și comisarul Valdis Dombrovskis, care supraveghează întregul demers de *simplificare*, par să se alinieze la agenda celor mai mari și mai puternice corporații. Principalii parteneri ai Comisiei în timpul așa-numitei verificări a realității au inclus mai ales întreprinderile ale căror activități comerciale contribuie semnificativ la schimbări climatice și care au un interes în reducerea obligațiilor în materie de climă, cum ar fi întreprinderile din sectorul petrolului, gazelor, petrochimic, al autovehiculelor și din sectorul financiar. Dată fiind actuala criză climatică și impactul său negativ asupra oamenilor și a mediului, acest lucru stârnește teama că pachetul Omnibus ar putea reprezenta un regres pentru politicile climatice.

Prioritatea Comisiei ar trebui să fie punerea în aplicare, mai degrabă decât dereglementarea

Dacă este efectiv preocupată de competitivitate, de reducerea sarcinii de reglementare, de drepturile omului și de justiția climatică, Comisia ar trebui să analizeze cum poate pune în aplicare eficient instrumente de durabilitate. Acest lucru se poate realiza cu ușurință prin elaborarea de orientări care să sprijine întreprinderile și autoritățile statelor membre, astfel cum se specifică în CSDDD, și prin dezvoltarea finanțării și a consolidării capacităților. Această abordare ar răspunde criticilor formulate în raportul Draghi cu privire la lipsa de orientări care să faciliteze aplicarea legislației UE în materie de sustenabilitate.

În ultimă analiză, rescrierea secretă a reglementărilor esențiale în materie de durabilitate în spatele ușilor închise, împreună cu unele din cele mai mari corporații din lume, nu este chiar calea către obținerea unei competitivități reale.

Andriana Loredan *este responsabilă de politici în cadrul Coaliției europene pentru justiție corporativă (ECCJ) și, încă de la publicarea propunerii pentru prima dată în 2022, a participat la promovarea Directivei privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor. Anterior, a lucrat pentru organizația Anti-Slavery International, pe tema afacerilor și a drepturilor omului din perspectiva muncii forțate.*

Nu submina?i decenii de progrese ecologice, sociale ?i economice ob?inute cu mari eforturi

UE trebuie să reziste mirajului dereglementării, deoarece nu ar face decât să creeze incertitudine pentru întreprinderi, să slăbească competitivitatea bazată pe durabilitate și să diminueze bunăstarea și încrederea cetățenilor, afirmă Danny Jacobs, director general al rețelei de mediu *Bond Beter Leefmilieu (BBL)* din Flandra. El ne-a împărtășit preocupările ONG-urilor de mediu cu privire la cea mai recentă propunere a UE de simplificare a reglementărilor – temerea lor este că, prin adoptarea acestei propuneri, ambițiile esențiale ale Pactului verde european riscă să treacă în plan secund.

Ce părere aveți despre cele mai recente inițiative ale Comisiei privind dereglementarea, cum ar fi Busola pentru competitivitate sau pachetul Omnibus?

Comisia Europeană a prezentat o agendă de dereglementare și simplificare bazată pe rațiuni economice, care amenință să pună în pericol realizări ecologice, sociale și economice obținute cu mari eforturi. Această tensiune între adaptarea și conservarea *acquis*-ului european îngreunează urmărirea unei direcții clare de către UE.

Busola pentru competitivitate a Comisiei, prezentată la sfârșitul lunii ianuarie, reflectă preocupările întreprinderilor cu privire la costurile energiei și provocările economice, dar ignoră prioritățile-cheie, cum ar fi reducerea la zero a poluării și bunăstarea cetățenilor, nereușind să orienteze economia Europei către un viitor curat, prosper și circular. Busola riscă să deturneze Europa de la obiectivele sale. Promovarea unei decarbonizări competitive fără integrarea obiectivelor sociale și de mediu subminează însuși rațiunea de a fi a instituțiilor UE – și anume de a servi și apăra binele comun.

Organizațiile societății civile sunt deosebit de îngrijorate de obiectivul riscant de simplificare cu 25 %, prevăzut în cadrul Busolei. Deși simplificarea reglementărilor este binevenită, dacă nu merge mână în mână cu o evaluare atentă a impactului, ea ar putea pune în pericol protecția sănătății, protecția socială și a mediului. La urma urmei, inovarea economică nu este împiedicată de un exces de reglementări, ci de lipsa de norme clare. O dereglementare suplimentară nu ar face decât să creeze incertitudine generală, penalizând întreprinderile inovatoare, cu rol de pionierat, și ar pune în pericol progresul și durabilitatea.

De asemenea, ne temem că această simplificare se va face în detrimentul obiectivelor sociale și de mediu. Directiva privind raportarea de către întreprinderi de informații privind durabilitatea, Directiva privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor (CS3D) și taxonomia UE au multe deficiențe și nu merg atât de departe cât am fi dorit. A slăbi și mai mult aceste directive, care pleacă deja de la un nivel de ambiție relativ modest, ar face ca ele să devină complet lipsite de sens.

Un alt exemplu concret ilustrează clar miza actuală. În ultimii ani, Flandra s-a confruntat cu o mare problemă cauzată de PFAS: o mare parte a teritoriului nostru este poluată de aceste substanțe chimice și sute de mii de oameni sunt afectați. O restricție sau o interdicție în temeiul legislației privind substanțele chimice (REACH) este considerată cel mai eficace instrument de control al riscurilor prezentate de substanțe, precum PFAS, care sunt utilizate în procesele industriale și în produse (amestecuri și produse finite). Dacă Comisia ar pune sub semnul întrebării importanța unui regulament REACH strict, riscul expunerii la substanțe chimice periculoase și dăunătoare sănătății publice ar crește. Obligația întreprinderilor de a căuta soluții alternative sigure ar fi mai puțin presantă, ceea ce ar avea ca efect încetinirea inovării în domeniul chimiei durabile. Poluarea mediului riscă să crească, deoarece normele mai puțin stricte conduc la deversări și deșeuri mai periculoase. Consumatorii vor fi mai expuși riscurilor, deoarece produsele nu vor mai fi verificate cu atâta atenție pentru depistarea substanțelor toxice. În consecință, întreprinderile europene ar putea rămâne în urmă în tranziția globală către produse mai sigure și mai ecologice, pierzând cote de piață în fața concurenților care adoptă inovații adaptate exigențelor viitorului.

Care sunt speranțele dumneavoastră cu privire la soarta Pactului verde în lumina noii traiectorii anunțate de Comisie pentru stimularea economiei europene?

Programul de lucru al Comisiei pentru 2025 conține atât promisiuni, cât și potențiale pericole. În timp ce angajamentele sale privind decarbonizarea și energia la prețuri accesibile arată calea către o Europă mai curată și mai rezilientă, ambițiile-cheie ale Pactului verde european riscă să se dilueze. Există o îngrijorare crescândă cu privire la propunerea de regulament „omnibus”, care ar putea permite în mod indirect dereglementarea responsabilității întreprinderilor sub pretextul „simplificării”. Tendințele recente arată că simplificarea este prea des utilizată pentru a slăbi garanțiile esențiale, de la legislația privind substanțele chimice la agricultură. Reforma pripită a politicii agricole comune (PAC) în martie 2024, care a eliminat garanțiile ecologice, este un exemplu grăitor în acest sens. În prezent, mult așteptata revizuire a REACH,

care a fost concepută ca un instrument de protecție a sănătății publice și a mediului, riscă să fie reformulată ca o măsură de „simplificare” pentru a flexibiliza normele impuse industriei.

Cu doar câteva luni în urmă, președinta von der Leyen a promis că va menține traiectoria convenită în ceea ce privește toate obiectivele Pactului verde pentru Europa. Cu toate acestea, programul de lucru actual pare să urmeze o linie foarte diferită, acordând mai puțină prioritate tocmai obiectivelor în cazul cărora este urgent să se treacă la acțiune, în special obiectivul ambițios de reducere la zero a poluării.

Credeți că dereglementarea, astfel cum este propusă, ar putea avea un impact negativ asupra durabilității și a progreselor realizate până în prezent?

UE trebuie să reziste tentației dereglementării, care nu ar face decât să submineze certitudinea și predictibilitatea reglementărilor pentru întreprinderi, să slăbească competitivitatea pe termen lung bazată pe durabilitate și să erodeze bunăstarea și încrederea cetățenilor.

UE trebuie să se asigure că reducerea birocrației nu duce la reducerea protecției mediului și a sănătății publice. O punere în aplicare inteligentă ar trebui să consolideze Pactul verde european, și nu să-l submineze. Slăbirea principalelor măsuri de protecție socială și de mediu sub pretextul reducerii birocrației nu reprezintă o strategie de consolidare economică. Este un pas înapoi nesăbuit care ar sabota chiar normele care au fost concepute pentru a ne adapta economia la cerințele viitorului. Toate acestea accentuează riscul alarmant de a anula un deceniu de progrese în materie de durabilitate.

În același timp, societatea civilă este supusă unei presiuni din ce în ce mai mari în întreaga UE, cu legi restrictive privind „agenții străini”, o reprimare a mișcărilor de protest și reduceri de finanțare care amenință drepturile fundamentale. „Scutul european pentru democrație” și viitoarea strategie a UE pentru societatea civilă trebuie să depășească simplul angajament simbolic: ele trebuie să ofere protecție juridică, finanțare durabilă și un dialog civil structurat cu instituțiile europene. Programul de lucru al Comisiei trebuie să acorde prioritate protejării democrației prin consolidarea societății civile. Fără o societate civilă independentă și bine finanțată, democrația europeană însăși este amenințată.

Danny Jacobs *este director general al Bond Beter Leefmilieu (BBL), o federație de 135 de ONG-uri de mediu din regiunea Flandra din Belgia, și reprezentant al Belgiei în Biroul European de Mediu, cea mai mare rețea de organizații cetățenești de mediu din Europa, reprezentând aproximativ 30 de milioane de membri și susținători.*

Comitetul de redac?ie

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Laura Lui (ll)

La realizarea acestui num?r au contribuit

Christian Weger (cw)
Daniela Vincenti (dv)
Dimitra Panagiotou (dm)
Erika Paulinova (ep)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)

Katerina Serifi (ks)
Laura Lui (ll)
Leonard Mallet (lm)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Samantha Falciatori (sf)
Parminder Shah (sp)
Thomas Kersten (tk)

Coordonare

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Adresa

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC's proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the European Union or to the Committee's other publications.
Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

02/2025